

Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 22

Rozeslána dne 24. března 1992

Cena Kčs 8,-

O B S A H:

86. Zákon o péči o zdraví lidu (úplné znění s působností pro Českou republiku, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
 87. Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky o školních družinách a školních klubech
 88. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky o zmene vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla
 89. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a zisků z majetku
 90. Oznámenie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky o vydaní výnosu o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu
 91. Oznámenie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky o vydaní výnosu o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri vydávaní lesných pozemkov, lesných porastov a ostatných zariadení slúžiacich lesnému hospodárstvu a ďalšieho majetku bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov
-

86

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

vyhlašuje

s působností pro Českou republiku úplné znění zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se změnami a doplňky provedenými zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 425/1990 Sb. a zákonem České národní rady č. 548/1991 Sb.

Z Á K O N

o péči o zdraví lidu

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Hlavní zásady péče o zdraví lidu

Článek I

zrušen

Článek II

Péči společnosti o zdraví lidu musí odpovídat snaha každého jednotlivce žít zdravě a vyvarovat se vlivů škodlivě působících na jeho zdraví. Zároveň má každý občan napomáhat dobrému vývoji zdraví svých spoluobčanů, a proto aktivně přispívat k vytváření zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce.

Článek III

K hlavním předpokladům péče o zdraví lidu patří stálý rozvoj vědy a techniky a pohotové uplatňování výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Věda proto musí v předstihu zajišťovat dostatek potřebných poznatků a uplatňovat je na všech úsecích národního hospodářství, jejichž činnost má vliv na zdraví lidu.

Článek IV

Péče o zdraví lidu se zaměřuje především preventivně k ochraně a k soustavnému upevňování a rozvíjení tělesného i duševního zdraví lidu; zvláštní pozornost je přitom věnována péči o novou generaci a ochraně zdraví pracujících.

Článek V

zrušen

Článek VI

K provedení těchto zásad péče o zdraví lidu upravuje zákon vytváření a ochranu zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce a zabezpečování zdravotní péče.

PRVNÍ ČÁST

VYTVÁŘENÍ A OCHRANA ZDRAVÝCH PODMÍNEK A ZDRAVÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA A PRÁCE

§ 1

(1) Všechny podniky, družstva a jiné organizace (dále jen „organizace“) jsou povinny činit v rozsahu své působnosti všechna potřebná opatření k vytváření a ochraně zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce (dále jen „zdravé životní podmínky“) a odpovídají za plnění těchto povinností.

(2) Nadřízené orgány jsou povinny soustavně vést podřízené organizace k tomu, aby své úkoly v péči o zdravé životní podmínky plnily nedílně s úkoly hospodářské a kulturní výstavby, kontrolovat, jak se v odvětvích jimi spravovaných dodržují povinnosti v ochraně a rozvoji zdraví lidu, a vyvozovat z neplnění těchto povinností hospodářské důsledky.

(3) Za plnění povinností orgánů a organizací v péči o zdravé životní podmínky odpovídají osobně v rozsahu své funkce a náplně své činnosti vedoucí pracovníci a funkcionáři na všech stupních řízení, jakož i všechny další osoby pověřené řízením, organizací a kontrolou práce.

(4) Vedoucí pracovníci a funkcionáři jsou povinni soustavně vytvářet předpoklady pro iniciativu občanů v péči o zdravé životní podmínky a opírat se o aktivní účast veřejnosti.

§ 2

(1) Zdravé životní podmínky se vytvářejí a chrání zejména péčí

a) o zdravý stav ovzduší, vody, půdy a ostatních složek životního prostředí, zejména sídliště, rekreačních a lázeňských oblastí, obytných a jiných bu-

dov, veřejně přístupných míst a okolí závodů, jakož i zařízení osobní dopravy, tělovýchovných zařízení a zařízení poskytujících služby obyvatelstvu,

- b) o zdravou výživu obyvatelstva a o uspokojování obyvatelstva zdravotně nezávadnými předměty běžného užívání,
- c) o zdravý vývoj dětí a dorostu, především pokud jde o výchovné prostředí a způsob výchovy,
- d) o příznivé působení pracovního prostředí a práce na zdraví pracujících.

(2) Při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek se jako důležitý činitel uplatňuje výchova občanů ke zdravotnímu uvědomění a k získávání správných hygienických návyků.

§ 3

Úkoly v péči o zdravé životní podmínky se musí zabezpečovat zejména při

- a) územním plánování, při projektování staveb a zařízení, při jejich výstavbě, rekonstrukci a uvádění do provozu (užívání) a při jejich údržbě a opravách,
- b) stanovení vývojových a výzkumných úkolů a při navrhování a zavádění nových strojů a jiných pracovních prostředků i technologických a pracovních postupů,
- c) zavádění, organizování a rozšiřování výroby, obchodu a služeb a při dovozu,
- d) řízení a organizaci práce a při její kontrole,
- e) zavádění všech forem individuální a kolektivní hmotné zainteresovanosti, při jejich používání a při tvorbě technicko-hospodářských norem a mzdových předpisů,
- f) výchově a výuce, zejména při sestavování a kontrole plánů výchovy a výuky dětí a dorostu,
- g) zaměstnávání pracovníků, a to se zřetelem na jejich tělesnou, duševní a odbornou způsobilost.

§ 4

(1) Orgány, které jsou oprávněny schvalovat opatření, k nimž je třeba závazného posudku orgánů hygienické služby, nesmějí k těmto opatřením dát svůj souhlas bez takového kladného posudku.

(2) Závazný posudek orgánů hygienické služby je nutno si vyžádat k těmto opatřením:

- a) k návrhům územních plánů rajónů a sídlišť,
- b) k návrhům typových podkladů a vzorových projektů staveb,
- c) k zavedení výroby nových stavebních prvků a materiálů, pro které nejsou vydány technické normy,

- d) k odevzdání staveb do provozu nebo užívání,
- e) k vymezení pásem hygienické ochrany,
- f) k využití vodních zdrojů k zásobování pitnou a užitkovou vodou a k využití rybníků k rekreačním účelům.

(3) Závazný posudek orgánů hygienické služby je nutno si v rozsahu a za podmínek stanovených prováděcími předpisy vyžádat i k dalším opatřením, jimiž by mohly být způsobeny zdravotní závady, které by se později nedaly odstranit vůbec nebo by se daly odstranit jen s neúměrnými náklady, zejména

- a) k zadáním a projektům staveb,
- b) k návrhům technických norem,
- c) k uvedení závodů do provozu,
- d) k zahájení výroby a k dovozu poživatin a předmětů běžného užívání,
- e) k umístění zotavovacích a jiných podobných zařízení pro děti a dorost a škol v přírodě a k jejich uvedení do provozu,
- f) k návrhům typů ochranných pracovních prostředků,
- g) k návrhům typů a k dovozu strojů a jiných zařízení,
- h) k návrhům na zavedení nových technologických a pracovních postupů.

(4) Jiná opatření, pokud by jimi mohly být nepříznivě ovlivněny životní podmínky, je nutno s orgány hygienické služby projednat v rozsahu stanoveném prováděcími předpisy.

§ 5

(1) Při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek je nutno provádět též všechna opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí včetně mimořádných opatření při epidemii.

(2) Mimořádná opatření při epidemii i při nebezpečí jejího vzniku jsou:

- a) zákaz nebo omezení výroby, úpravy, úschovy, dopravy, dovozu, vývozu, prodeje a jiného nakládání s věcmi a zvířaty, kterými může být šířena přenosná nemoc, popřípadě příkaz k jejich zničení,
- b) zákaz nebo omezení styku některých skupin obyvatel s ostatním obyvatelstvem, zejména omezení cestování obyvatel některých oblastí a omezení dopravy mezi některými oblastmi,
- c) zákaz nebo omezení slavností, divadelních a filmových představení, sportovních a jiných shromáždění a trhů,
- d) uzavření dětských výchovných zařízení všeho druhu, jakož i ubytovacích podniků a zařízení

společného stravování nebo omezení jejich provozu,

- e) zákaz používání studní, pramenů, vodních nádrží, rybníků, potoků a řek, koupališť, očištěných lázní a prádelén,
- f) příkaz k hromadnému hubení škodlivých živočichů v rámci ohniskové dezinfekce,
- g) příkaz k varovnému označení objektů, v nichž došlo k onemocnění přenosnou nemocí.

§ 6

(1) Organizace jsou povinny v zájmu zabezpečení zdravých životních podmínek zejména

- a) organizovat a kontrolovat při své činnosti dodržování hygienických zásad a opatření proti výskytu přenosných a jiných nemocí,
- b) soustavně pečovat o podmínky osobní hygieny a zdravého rozvoje duševních schopností občanů,
- c) spolupracovat se zdravotnickými orgány, zdravotnickými zařízeními a zdravotnickými pracovníky, zvláště umožnit pracovníkům, kteří jsou pověřeni prováděním hygienického dozoru, výkon tohoto dozoru a odstraňovat ve stanovených lhůtách závady zjištěné při provádění hygienického dozoru,
- d) spolupůsobit na zajištění řádného výkonu zdravotní péče, zejména při dispenzární péči, při vstupních, periodických a jiných preventivních prohlídkách a vyšetřeních a při očkování,
- e) postupovat při zařazování do práce nebo k jiné činnosti, popřípadě při převedení na určitou práci nebo na jinou činnost podle posudků příslušných lékařů a komisí.

(2) Zvláštní povinnosti, které mají organizace a orgány při zabezpečování první pomoci a při budování a údržbě zdravotnických zařízení, jsou vymezeny v dalších ustanoveních tohoto zákona.

§ 7

(1) Jestliže porušením předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek vznikly nebo by mohly být způsobeny vážné zdravotní závady, nařídí okresní úřady (úřady měst, obvodní úřady) až do zjednání nápravy zastavení stavby nebo výroby anebo zakázou užívání nebo provoz závodu, zařízení nebo jiného objektu. Bližší vymezení této působnosti stanoví předpisy vydané k provedení tohoto zákona.

(2) Porušují-li organizace předpisy o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, uloží jim okresní úřad (úřad města, obvodní úřad) pokutu podle zvláštních předpisů.

DRUHÁ ČÁST

ÚČAST OBČANŮ, PROFESNÍCH ORGANIZACÍ, PROFESNÍCH A JINÝCH OBČANSKÝCH SDRUŽENÍ V PÉČI O ZDRAVÍ

HLAVA PRVNÍ

ÚČAST OBČANŮ

§ 8

Občané se aktivně podílejí na zabezpečování péče o zdraví lidu zejména tím, že

- a) uplatňují při své činnosti hygienické zásady a spolupracují na opatřeních k ozdravení životních podmínek,
- b) dávají podněty ke zlepšení péče o zdraví lidu, upozorňují na hygienické závady a projednávají opatření k rozvoji zdraví lidu,
- c) účastní se na zdravotnických akcích; své vysoké občanské uvědomění projevují též dárcovstvím krve.

§ 9

(1) Občané mají právo na poskytování zdravotní péče podle ustanovení tohoto zákona, zákona o všeobecném zdravotním pojištění a předpisů vydaných k jejich provedení.

(2) Občanům s výjimkou osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody se umožňuje volba lékaře, klinického psychologa a zdravotnického zařízení. Možnost volby se netýká závodní preventivní péče podle § 18a.

(3) Volbu lékaře u vojáků základní vojenské služby, kterou vykonávají na území České republiky, upravují obecně závazné předpisy.

(4) V zájmu svého zdraví a zdraví spoluobčanů je každý povinen

- a) podrobit se v případech stanovených obecně závaznými předpisy zdravotnickým prohlídkám, vyšetřením a diagnostickým zkouškám, očkování, léčení přenosných nemocí nebo jiných nemocí společensky zvláště závažných, izolaci, karanténním opatřením, zákazu výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, asanačním, dezinfekčním a jiným opatřením na ochranu před nákazou,
- b) předložit ve stanovených případech lékařské potvrzení o bezinfekčnosti a sdělit okolnosti důležité v zájmu epidemiologického vyšetřování; osoba nemocná přenosnou nemocí je povinna označit lékaři na jeho výzvu zdroj nákazy a osoby, které mohla sama nakazit,

- c) poskytnout nebo zprostředkovat nezbytnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky závažné poruchy zdraví,
- d) účastnit se zdravotnického školení a výcviku uloženého z důvodu obecného zájmu.

HLAVA DRUHÁ

ÚČAST PROFESNÍCH ORGANIZACÍ, PROFESNÍCH A JINÝCH OBČANSKÝCH SDRUŽENÍ

§ 10

(1) Příslušné odborové orgány

- a) podílejí se na kontrole péče o zdraví,
- b) účastní se na tvorbě obecně závazných právních předpisů z oblasti zdravotnictví,
- c) účastní se výběrových řízení na obsazování vedoucích funkcí ve zdravotnictví.

(2) Československý červený kříž vychovává občany k účasti na plnění zdravotnických úkolů a jeho složky úzce spolupracují se zdravotnickými zařízeními.

(3) Úkoly týkající se zdraví lidu plní občanská sdružení podle zásad dohodnutých s ministerstvem zdravotnictví České republiky.

§ 10a

(1) Ministerstvo zdravotnictví České republiky (dále jen „ministerstvo zdravotnictví“) spolupracuje s profesními organizacemi a s profesními občanskými sdruženími,¹⁾ a to zejména při

- a) zabezpečování odbornosti jejich členů k výkonu povolání,
- b) tvorbě sazebníků, které souvisejí s výkony zdravotní péče, tvorbě cen léčiv a prostředků zdravotnické techniky, protetických a zdravotnických pomůcek,
- c) tvorbě obecně závazných právních předpisů z oblasti zdravotnictví,
- d) udělování oprávnění k provozování nestátních zdravotnických zařízení,
- e) výběrových řízeních na obsazování vedoucích funkcí ve zdravotnictví.

(2) Na plnění úkolů uvedených v odstavci 1 písm.

c) se podílí organizace zdravotně postižených občanů prostřednictvím vládního výboru.

TŘETÍ ČÁST

ZDRAVOTNICTVÍ

HLAVA PRVNÍ

ZDRAVOTNÍ PÉČE

Oddíl 1

Poskytování zdravotní péče

§ 11

(1) Zdravotní péči poskytují zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy. Podmínky poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních stanoví zvláštní zákony.

(2) Zdravotní péče se poskytuje

- a) bez přímé úhrady na základě všeobecného zdravotního pojištění v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy²⁾ nebo na základě smluvního zdravotního pojištění,
- b) bez přímé úhrady z prostředků Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky u občanů Slovenské republiky, kteří nemají na území České republiky trvalý pobyt, nejsou na území České republiky v pracovním nebo obdobném poměru ani samostatně výdělečně činní; nárok na úhradu těchto nákladů uplatní Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky u příslušného orgánu Slovenské republiky,
- c) bez přímé úhrady z prostředků státního rozpočtu České republiky, charitativních, církevních a dalších právnických a fyzických osob,
- d) za plnou nebo částečnou finanční úhradu.

(3) Za plnou nebo částečnou finanční úhradu jsou poskytovány

- a) zdravotní péče přesahující rámec stanovený zvláštními předpisy,²⁾
- b) vyšetření, prohlídky a jiné výkony prováděné v osobním zájmu fyzických osob nebo v zájmu právnických osob, které nesledují léčebný účel,
- c) léčiva a prostředky zdravotnické techniky a protetické a zdravotnické pomůcky nad rámec stanovený zvláštním předpisem,²⁾
- d) zaopatrění v zařízeních ústavní péče, v dětských domovech, kojeneckých ústavech a jeslích,

¹⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 513/1991 Sb.

Zákon České národní rady č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.

²⁾ Zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění.

e) hygienické služby objednané fyzickými nebo právníckými osobami.

(4) Zdravotní péči za plnou nebo částečnou úhradu, popřípadě i její výši, blíže vymezí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí České republiky vyhláškou vydanou po projednání se zdravotnickými pojišťovnami, se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, zástupci smluvních zdravotnických zařízení a profesními organizacemi zřízenými zvláštním zákonem.³⁾ Zdravotnické zařízení, které takovou péči poskytne, je povinno vystavit fyzické nebo právnícké osobě doklad, v němž uvede, jaká péče byla poskytnuta, a výši finanční úhrady.

§ 12

Zdravotní péči poskytují zdravotnická zařízení na základě spolupráce a účelné dělby práce při zachování jednoty odborné péče o zdraví člověka a osobní odpovědnosti za poskytovanou péči. V těchto zařízeních mohou vyšetřovací a léčebné výkony provádět jen oprávnění zdravotničtí pracovníci.

Oddíl 2

Zdravotní výchova obyvatelstva

§ 13

Zdravotnická zařízení a jejich zdravotničtí pracovníci mají rozhodující úlohu při zdravotní výchově obyvatelstva, která se provádí v těsném sepětí s ostatní výchovnou činností.

§ 14

Úkoly ve zdravotní výchově obyvatelstva plní všechna zdravotnická zařízení a jejich zdravotničtí pracovníci v těsné spolupráci s rodinou, školou, hospodářskými organizacemi a občanskými sdruženími jako nedílnou součást své každodenní činnosti.

Oddíl 3

Činnost na úseku hygieny a boje proti přenosným nemocem

§ 15

(1) Zdravotnická zařízení odborně vedou orgány a organizace i jednotlivé občany při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, napomáhají jim při plnění jejich úkolů a kontrolují jejich soustavné a jednotné provádění.

(2) Zdravotnická zařízení provádějí také zvláštní ochranná opatření proti přenosným nemocem.

§ 16

(1) Úkoly zdravotnických zařízení uvedené v § 15 plní jejich zdravotničtí pracovníci jako nedílnou součást své každodenní činnosti v rozsahu odpovídajícím jejich pracovní náplni.

(2) Zvláštní odborné úkoly v otázkách vytváření a ochrany zdravých životních podmínek a v boji proti přenosným nemocem plní zařízení a orgány hygienické služby (§ 34, 71 a 75).

Oddíl 4

Léčebně preventivní péče

Obsah léčebně preventivní péče

§ 17

(1) Léčebně preventivní péče spočívá v péči o ochranu, navrácení a upevnění zdraví jednotlivců i kolektivů; je poskytována obyvatelstvu ve zdraví i v nemoci, v mateřství a při jiných stavech vyžadujících lékařskou pomoc.

(2) Léčebně preventivní péče zahrnuje veškerou ambulantní i ústavní péči včetně lázeňské péče, závodní preventivní péče, přednemocniční neodkladné péče a léčebné výživy, poskytování léků, léčebných a ortopedických pomůcek a jiných prostředků zdravotnické techniky a dopravu nemocných.

§ 18

(1) Ambulantní péči, jejíž součástí je i návštěvní služba, zajišťují praktičtí a jiní odborní lékaři v jednotlivých ordinacích a sdružených ambulantních zařízeních.

(2) Vyžaduje-li stav nemocného péči, kterou nelze poskytnout ambulantně, poskytne se mu péče ústavní, a to zpravidla v nemocnici, popřípadě v odborném léčebném ústavu.

§ 18a

Závodní preventivní péče

Závodní preventivní péče⁴⁾ zabezpečuje ve spolupráci se zaměstnavatelem prevenci včetně ochrany zdraví zaměstnanců před nemocemi z povolání a jinými poškozeními zdraví z práce a prevenci úrazů.

§ 18b

Záchranná služba

Záchranná služba poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči. Základní úkoly a organi-

³⁾ Např. zákon č. 220/1991 Sb.

⁴⁾ Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161).

začnící uspořádání soustavy zařízení a pracovišť záchranné služby stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

§ 19

Lázeňská péče

(1) Lázeňská péče se poskytuje výběrově osobám, jejichž zdravotní stav ji vyžaduje. Seznam nemocí, při nichž může být poskytnuta lázeňská péče, a délku léčebné doby stanoví ministerstvo zdravotnictví po projednání s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Další podmínky a způsob poskytování lázeňské péče pracovníkům a jejich rodinným příslušníkům určí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

(2) Lázeňskou péči povolují příslušné správy sociálního zabezpečení, popřípadě jiné orgány a organizace k tomu oprávněné, a to na základě lékařských návrhů a za součinnosti zdravotnických zařízení a orgánů. Lázeňskou péči o děti do 15 let a o osoby stížené nemocí, jejichž seznam vydává ministerstvo zdravotnictví, povolují zdravotnické orgány a zařízení.

§ 20

Poskytování léků a prostředků zdravotnické techniky

(1) Pokud nebyly nemocnému poskytnuty potřebné léky, léčebné a ortopedické pomůcky nebo jiné prostředky zdravotnické techniky přímo při výkonu léčebně preventivní péče, vydá mu je na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené.

(2) Předepisovat a vydávat se smějí jen takové léky, které jsou zařazeny do lékopisu anebo jejichž používání povolilo ministerstvo zdravotnictví.

(3) Lékopis obsahující ustanovení o druzích a vlastnostech léčiv a některých prostředků zdravotnické techniky a o způsobu jejich přípravy, uskladnění, zkoušení a výdeje vydává ministerstvo zdravotnictví, které zároveň stanoví, která léčiva a prostředky zdravotnické techniky a v jakém množství musí být v lékárnách a jiných zdravotnických zařízeních trvale v zásobě.

§ 21

Posudková činnost

(1) Nedílnou součástí léčebně preventivní péče je lékařská posudková činnost, jejímž předním úkolem je posuzování způsobilosti k práci. Tuto činnost vykonávají zpravidla ošetřující lékaři podle zvláštních předpisů vydaných ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

(2) Pro jiné účely, než jsou uvedeny v odstavci 1, se vykonává posudková činnost a vydávají osvědčení v rozsahu, který stanoví ministerstvo zdravotnictví.

(3) Posuzování způsobilosti k práci pro účely sociálního zabezpečení je upraveno zvláštními předpisy.

§ 22

Aktivní péče o zdraví obyvatelstva

(1) Zdravotnická zařízení pečují aktivně o zdraví obyvatelstva zejména prevencí nemocí, jejich včasným rozpoznáváním a účinným léčením; používají dispenzární metody práce, kterou se zabezpečuje aktivní péče především o děti a dorost, o ženy v souvislosti s mateřstvím, o osoby, které jsou vystaveny zvlášť nepříznivým vlivům pracovního prostředí, o osoby vykonávající činnosti, při nichž je nebezpečí šíření přenosných nemocí, a postupně o další skupiny obyvatelstva stanovené ministerstvem zdravotnictví.

(2) Každý je povinen podrobit se v rámci dispenzární péče nebo obecně prováděných preventivních akcí podle směrnic ministerstva zdravotnictví na vyzvání příslušných zdravotnických zařízení preventivním prohlídkám, vyšetřením a diagnostickým zkouškám, které nejsou spojeny s nebezpečím pro zdraví.

§ 23

Poučení a souhlas nemocného

(1) Lékař je povinen poučit vhodným způsobem nemocného, popřípadě členy jeho rodiny o povaze onemocnění a o potřebných výkonech tak, aby se mohli stát aktivními spolupracovníky při poskytování léčebně preventivní péče.

(2) Vyšetřovací a léčebné výkony se provádějí se souhlasem nemocného, nebo lze-li tento souhlas předpokládat. Odmítá-li nemocný přes náležité vysvětlení potřebnou péči, vyžádá si ošetřující lékař o tom písemné prohlášení (revers).

(3) Je-li neodkladné provedení vyšetřovacího nebo léčebného výkonu nezbytné k záchraně života nebo zdraví dítěte anebo osoby zbažené způsobilosti k právním úkonům a odpírají-li rodiče nebo opatrovník souhlas, je ošetřující lékař oprávněn rozhodnout o provedení výkonu. Toto ustanovení se týká dětí, které nemohou vzhledem ke své rozumové vyspělosti posoudit nezbytnost takového výkonu.

(4) Bez souhlasu nemocného je možné provádět vyšetřovací a léčebné výkony, a je-li to podle povahy onemocnění třeba, převzít nemocného i do ústavní péče,

- a) jde-li o nemoci stanovené zvláštním předpisem, u nichž lze uložit povinné léčení,
- b) jestliže osoba jeví známky duševní choroby nebo intoxikace ohrožuje sebe nebo své okolí, anebo
- c) není-li možné vzhledem ke zdravotnímu stavu nemocného vyžádat si jeho souhlas a jde o neodkladné výkony nutné k záchraně života či zdraví.

§ 24

Převzetí nemocného bez jeho písemného souhlasu do ústavní péče z důvodů uvedených v § 23 odst. 4 je zdravotnické zařízení povinno do 24 hodin oznámit soudu, v jehož obvodu má sídlo.⁵⁾ Převzetí se soudu neoznamuje, jestliže nemocný dodatečně ve lhůtě 24 hodin projevil souhlas s ústavní péčí.

§ 25

Léčba prací

Léčbu prací organizují a vedou zdravotnická zařízení, která mohou k tomu účelu zřizovat vlastní dílny a jiná zařízení, popřípadě používat příležitostí poskytovaných průmyslovými a zemědělskými závody nebo jinými organizacemi. Výkonem práce při léčbě prací nevzniká pracovní poměr. Příjmů přitom docílených použije zdravotnické zařízení na úhradu zvýšených nákladů, zlepšení kulturní péče o nemocné a na úhradu odměn, a to podle směrnic vydaných ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

§ 26

Odběr krve a odnímání tkání a orgánů

(1) Pro potřeby léčebně preventivní péče a vědeckovýzkumné práce organizují a provádějí zdravotnická zařízení odběr krve a odnímání tkání a orgánů.

(2) Odběr krve a odnímání tkání a orgánů živým osobám mohou být provedeny jen se souhlasem dárce a nesmějí ohrožovat jeho zdravotní stav. Dárcům se zabezpečuje zvýšená péče o jejich zdraví.

Jiné výkony

§ 27

Sterilizace se smí provést jen se souhlasem nebo na vlastní žádost osoby, u níž má být sterilizace provedena, a to za podmínek stanovených ministerstvem zdravotnictví.

§ 27a

(1) Lékařské zásahy do reprodukční schopnosti jednotlivců, kastrace, stereotaktické operace a zákroky u transsexuálů se provádějí pouze na žádost osoby, u níž mají být provedeny, a po schválení odbornou komisí, kterou tvoří právník, nejméně dva lékaři se spe-

cializací v příslušném oboru a dva další lékaři nezúčastnění na provádění lékařského zásahu.

(2) Před podáním žádosti musí být osoba náležitě informována lékařem o povaze lékařského zásahu s upozorněním na rizika a případné nepříznivé důsledky s ním spojené.

(3) Umělé přerušování těhotenství upravuje zvláštní zákon.

§ 27b

(1) Ověřování nových poznatků na živém člověku použitím metod dosud nezavedených v klinické praxi se provádí pouze s písemným souhlasem osoby, na níž má být ověření provedeno, a na základě písemného souhlasu ministerstva zdravotnictví.⁶⁾ Před udělením souhlasu musí být osoba náležitě informována o povaze, způsobu aplikace, trvání a účelu nezavedené metody, jakož i o nebezpečí s ním spojeném.

(2) Ověřování poznatků podle odstavce 1 nesmí být prováděno na osobách ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, v základní vojenské službě, náhradní službě a civilní službě.

§ 27c

Každý lékařský výkon, který není v bezprostředním zájmu osoby, na které má být proveden, lze provést pouze s předchozím písemným souhlasem takové osoby. Před udělením souhlasu musí být osoba úplně informována o povaze výkonu a jeho rizicích.

§ 28

(1) U zemřelých osob se zpravidla provádí zdravotní pitva podle rozhodnutí prohlížejího lékaře, vedoucího zařízení, popřípadě orgánu hygienické služby.⁷⁾

(2) Soudní pitva se provádí za podmínek stanovených zvláštními předpisy.

§ 29

zrušen*)

§ 30

(1) Cizincům pobývajícím na území České republiky se poskytuje zdravotní péče

⁵⁾ Čl. 8 odst. 6 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky.

⁶⁾ Směrnice č. 4/1985 Věst. MZ ČSR (reg. v částce 24/1985 Sb.).

⁷⁾ Vyhláška č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a o pohřebnictví.

*) § 21 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

- a) bezplatně na základě mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána,
- b) bez přímé úhrady na základě všeobecného zdravotního nebo smluvního zdravotního pojištění anebo
- c) za přímou úhradu.

(2) Občanům České a Slovenské Federativní Republiky pobývajícím na území České a Slovenské Federativní Republiky, kteří nemají na území České republiky trvalý pobyt, se zdravotní péče poskytuje na základě všeobecného zdravotního pojištění, smluvního zdravotního pojištění nebo za úhradu.

(3) Zdravotní péče uprchlíkům se poskytuje podle zvláštního předpisu.⁸⁾

HLAVA DRUHÁ

ZDRAVOTNICKÁ SOUSTAVA

Oddíl 1

Soustava zdravotnických zařízení

§ 31

(1) Úkoly zdravotnictví obstarávají zdravotnická zařízení a další zdravotnické organizace uspořádané do soustavy zdravotnických zařízení.

(2) Soustavu zdravotnických zařízení tvoří zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob.

§ 32

(1) Zdravotní péči obstarávají zdravotnická zařízení, která se člení na

- a) zařízení hygienické služby,
- b) zařízení léčebně preventivní péče.

(2) Další zařízení a organizace soustavy zdravotnických zařízení jsou

- a) zařízení pro výchovu a výuku a pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků,
- b) organizace pro zdravotnickou výrobu, pro zásobování léčivy a prostředky zdravotnické techniky a pro jejich kontrolu,
- c) vědeckovýzkumná a vývojová pracoviště na úseku zdravotnictví.

§ 33

Zařízení a organizace zdravotnické soustavy zřízené ministerstvem zdravotnictví, okresními úřady nebo obcemi jsou řízeny svými zřizovateli.

Oddíl 2

Druhy a úkoly zdravotnických zařízení

§ 34

Zařízení hygienické služby

(1) Specializované úkony hygienické a protiepidemické provádějí hygienické stanice; zejména připravují podklady pro opatření orgánů hygienické služby a podílejí se na jejich výkonu, odborně vedou ostatní zdravotnická zařízení a jejich zdravotnické pracovníky v jejich činnosti na úseku hygieny a boje proti přenosným nemocem a pomáhají jim.

(2) Krajské hygienické stanice jsou rozpočtové organizace řízené ministerstvem zdravotnictví. Okresní hygienické stanice jsou zařízení okresních úřadů.

Zařízení léčebně preventivní péče

§ 35

Zařízení ambulantní péče a nemocnice

(1) Základním článkem zařízení ambulantní péče jsou ordinace praktických lékařů, popřípadě ordinace dalších odborných lékařů.

(2) Sdružená ambulantní zařízení jsou léčebná zařízení, která jsou umístěna mimo území nemocnic, s nimiž nejsou organizačně ani personálně spojena. V jejich ordinacích se poskytuje jednotlivcům nebo skupinám osob základní a specializovaná zdravotní péče.

(3) Nemocnice poskytují ambulantní a lůžkovou základní a specializovanou diagnostickou a léčebnou péči, jejíž součástí jsou i nezbytná preventivní opatření.

§ 35a

Zařízení závodní preventivní péče

Zařízení závodní preventivní péče provádějí odbornou poradní činnost v otázkách ochrany a podpory zdraví a sociální pohody zaměstnanců, pravidelně kontrolují pracoviště podniků, zjišťují vlivy práce a pracovních podmínek na člověka při práci, vykonávají preventivní lékařské prohlídky zaměstnanců, zajišťují

⁸⁾ Zákon č. 498/1990 Sb., o uprchlících.

poskytnutí první pomoci zaměstnancům, spolupracují s příslušnou hygienickou službou a podílejí se na výcviku a výchově v oblasti ochrany a podpory zdraví.

§ 36

Odborné léčebné ústavy

(1) Léčebně preventivní péči osobám s poruchami zdraví, které mají vleklý průběh a potřebují zvláštní odbornou péči s výrazným rehabilitačním zaměřením, poskytují odborné léčebné ústavy specializované zpravidla podle druhu nemocí. Jejich péče navazuje na péči nemocnic s poliklinikami.

(2) Odbornými léčebnými ústavami jsou léčebny tuberkulózy a respiračních nemocí, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy a další léčebny, ozdravovny a noční sanatoria.

(3) Lázeňskými léčebnami jsou odborné léčebné ústavy, které využívají při poskytování léčebně preventivní péče především přírodních léčivých zdrojů nebo klimatických podmínek. K vyšetřovacím a léčebným účelům ambulantní lázeňské péče a k poskytování některých dalších odborných služeb může být v lázeňském místě zřízena lázeňská poliklinika.

(4) Ozdravovny poskytují ústavní péči osobám v rekonvalescenci nebo osobám ohroženým na zdraví.

(5) Noční sanatoria poskytují práce schopným osobám s ohroženým nebo narušeným zdravím potřebnou péči mimo jejich pracovní dobu.

§ 37

Lékárny

(1) Lékárnám je vyhrazena příprava a výdej léků; při poskytování léčebně preventivní péče v ambulantních a ústavních zařízeních mohou vydávat léky dodávané lékárnami i tato zařízení. Léčiva, kterých se užívá též k jiným účelům než k přípravě léků, smějí být k takovým účelům vydávána mimo lékárny jen za podmínek stanovených ministerstvem zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány.

(2) Lékárny a další zdravotnická zařízení k tomu určená vydávají také prostředky zdravotnické techniky; některá z nich též zhotovují a opravují určité druhy prostředků zdravotnické techniky.

§ 38

Zvláštní dětská zařízení

K zařízením léčebně preventivní péče se přiřazují kojenecké ústavy, dětské domovy a jesle, pečující o všestranný rozvoj dětí ve věku do tří let.

Oddíl 3

Zřizování a provoz zdravotnických zařízení

§ 39

(1) Zdravotnická zařízení zřizují ministerstvo zdravotnictví, okresní úřady, obce, fyzické a právnické osoby. Podmínky pro vznik, změnu, zánik a kontrolní činnost zdravotnického zařízení stanoví zákon.

(2) Zdravotnická zařízení zřizovaná ministerstvem zdravotnictví, okresními úřady a obcemi jsou povinna poskytovat zdravotní péči ve spádových územích stanovených vyhláškou ministerstva zdravotnictví.⁹⁾

§ 40

Každá fyzická osoba, která provozuje podnikatelskou činnost, a každá právnická osoba je povinna zajistit pro své zaměstnance závodní preventivní péči.⁴⁾ Bližší podmínky poskytování závodní preventivní péče stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

§ 41

Zařízení pro první pomoc, lůžkové ošetrovny a jiná pomocná zařízení, která doplňují péči poskytovanou ve zdravotnických zařízeních, zřizují a provozují zpravidla ze svých prostředků podniky a jiné organizace. Jsou povinny přitom postupovat podle směrnic, které vydávají příslušné ústřední orgány v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

§ 42

(1) Zdravotnická zařízení se zřizují, spravují, provozují a ruší podle jednotných celostátních zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví pro uspořádání a rozvoj sítě zdravotnických zařízení, pro organizaci a provoz těchto zařízení, pro jejich typy a označení, funkční náplň, členění, normativy a standardy jejich vybavení (§ 70).

⁹⁾ Vyhláška č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi. Vyhláška č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví České republiky.

(2) Ministerstvo zdravotnictví je oprávněno zakázat zřízení, stavbu nebo provoz zdravotnického zařízení, jež by bylo v rozporu s těmito zásadami.

HLAVA TŘETÍ PŘÍRODNÍ LÉČEBNÉ LÁZNĚ A PŘÍRODNÍ LÉČIVÉ ZDROJE

§ 43

Přírodní léčebné lázně

(1) Přírodní léčebné lázně využívají pro účely lázeňské péče především přírodních léčivých zdrojů, popřípadě klimatických podmínek.

(2) Přírodním léčebným lázním se poskytuje zvláštní ochrana a vytvářejí se příznivé podmínky pro jejich rozvoj.

§ 44

Lázeňské místo

(1) Území, kde jsou nebo mají být zřízeny přírodní léčebné lázně, prohlásí vláda na návrh ministerstva zdravotnictví za lázeňské místo.

(2) Obce v lázeňských místech jsou povinny dodržovat opatření na ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů v souladu se statuty lázeňských míst a v souladu s ochrannými pásmy jejich léčivých zdrojů.

Lázeňské statuty a opatření k ochraně lázní

§ 45

(1) Pro lázeňská místa se vydávají lázeňské statuty. V lázeňském statutu se blíže vymezí rozsah lázeňského území a stanoví se v něm i potřebná ochranná opatření v lázeňském místě a podmínky zajišťující řádné provádění lázeňské péče; zejména se v něm určí opatření související s výstavbou a rozvojem lázeňského místa a stanoví, která činnost a jakým způsobem se v lázeňském místě omezuje, popřípadě zakazuje, a jaká zařízení se v něm nesmějí zřizovat.

(2) Je-li toho k ochraně přírodních léčebných lázní třeba, stanoví se i mimo lázeňské místo další ochranná opatření k zamezení činnosti škodlivé přírodním léčebným lázním; ochranným opatřením je také stanovení ochranných pásem kolem lázeňského místa, v nichž se omezí nebo zakáže taková škodlivá činnost.

§ 46

(1) Pro významná lázeňská místa a pro lázeňská místa, při jejichž ochraně by byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, vydá lázeňské statuty a stanoví ochranná pásma a jiná ochranná opatření vláda na návrh ministra zdravotnictví. Pro ostatní lázeňská místa vydává lázeňské statuty, stanoví ochranná pásma a jiná

ochranná opatření ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(2) Aby se zabránilo škodám, které by mohly přírodním léčebným lázním vzniknout před vydáním lázeňského statutu a stanovením ochranných pásem nebo jiných ochranných opatření, může Český inspektorát lázní a zříděl stanovit nezbytná opatření prozatímní.

Přírodní léčivé zdroje a opatření k jejich ochraně

§ 47

Za přírodní léčivé zdroje lze prohlásit zdroje přirozeně se vyskytujících vod, plynů a emanací, jakož i ložiska přirozeně se vyskytujících rašelin, slatin, bahen a jiných zemin, pokud příznivě působí na lidské zdraví, takže jich je možno používat k léčebným účelům. Přírodní zdroj prohlašuje za léčivý ministerstvo zdravotnictví, které též rozhoduje o jeho využití.

§ 48

(1) K ochraně přírodních léčivých zdrojů se stanoví ochranná pásma, v nichž se zakáže nebo omezí hospodářská nebo jiná činnost, která může nepříznivě ovlivnit přírodní léčivý zdroj.

(2) Je-li toho třeba, stanoví se k ochraně přírodních léčivých zdrojů jednotlivá ochranná opatření i mimo ochranná pásma.

(3) Pro stanovení ochranných pásem, jiných ochranných opatření a nezbytných prozatímních opatření na ochranu přírodních léčivých zdrojů platí obdobně ustanovení § 45 a 46. Český inspektorát lázní a zříděl může stanovit nezbytná prozatímní ochranná opatření také v mezidobí, než bude přírodní zdroj prohlášen za léčivý.

§ 49

Minerální vody stolní

Ustanovení § 47 a 48 o přírodních léčivých zdrojích platí přiměřeně i o zdrojích přirozeně se vyskytujících minerálních vod stolních.

§ 50

Povinnosti orgánů a organizací

(1) Před schválením územních plánů, vydáním územních rozhodnutí a stavebních povolení staveb dotýkajících se lázeňského místa nebo ochranného pásma (§ 45 a 48) musí si příslušné orgány a organizace vyžádat závazný posudek Českého inspektorátu lázní a zříděl; nebyl-li tento posudek vyžádán nebo nebyly-li splněny podmínky v posudku stanovené, nesmí příslušné orgány uvedené plány a stavby schválit.

(2) V zájmu ochrany přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů jsou orgány a organizace povinny

- a) umožnit pověřeným pracovníkům Českého inspektorátu lázní a zříděl vstup na nemovitosti a do objektů a zařízení k provádění potřebného průzkumu nebo dozoru a odběr potřebného množství vzorků pro konaná šetření,
- b) předkládat těmto pracovníkům doklady a sdělovat jim údaje potřebné pro výkon dozoru,
- c) odstraňovat zjištěné závady.

(3) Provádění hydrogeologických a geofyzikálních prací na ochranu, získávání a využívání přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod stolních povoluje Český inspektorát lázní a zříděl.

§ 51

Lázeňská území a ochranná pásma se na návrh Českého inspektorátu lázní a zříděl vyznačují v evidenci vedené orgány Českého úřadu geodetického a kartografického.

HLAVA ČTVRTÁ PRACOVNÍCI VE ZDRAVOTNICTVÍ

Oddíl 1

Způsobilost a poslání

§ 52

Úkoly pracovníků ve zdravotnictví

Úkoly zdravotnictví plní podle zásad účelné dělby práce zdravotničtí pracovníci a ostatní pracovníci ve zdravotnictví.

Podmínky pro výkon zdravotnických povolání

§ 53

(1) Zdravotnickými pracovníky jsou osoby, které získaly způsobilost k výkonu zdravotnického povolání. Tuto způsobilost získávají

- a) lékaři na lékařské fakultě, farmaceuti na farmaceutické fakultě, kliničtí psychologové a kliničtí logopedové,
- b) ostatní zdravotničtí pracovníci na zdravotnické škole nebo odborným školením.

Zdravotnickými pracovníky jsou též dentisté, kteří získali způsobilost k výkonu svého povolání před účinností tohoto zákona.

(2) Způsobilost zdravotnických pracovníků k výkonu povolání, kterou získali podle dosavadních předpisů, zůstává nedotčena.

(3) Ministerstvo zdravotnictví na základě vyjádření profesních organizací³⁾ může povolit výkon zdravotnického povolání cizinci nebo tomu, kdo nabyl odborné způsobilosti v cizině, je-li podle svého vzdělání a praktických zkušeností způsobilý k tomuto povolání; povolení může být vázáno na úspěšný výkon zkoušky.

(4) Lékaři a stomatologové pro výkon povolání v preventivní a léčebné péči a absolventi vysokoškolského studia v oboru farmacie pro výkon povolání v lékárenském zařízení na území České republiky musí splňovat také požadavky stanovené zvláštním předpisem.¹⁰⁾

§ 54

(1) Obory zdravotnických pracovníků v jednotlivých kategoriích, jejich pracovní náplň a bližší podmínky pro výkon zdravotnického povolání určuje ministerstvo zdravotnictví po projednání s profesními organizacemi³⁾ a s příslušnými profesními sdruženími. Ministerstvo zdravotnictví také stanoví kvalifikační předpoklady pro výkon funkcí ve zdravotnictví.

(2) Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou vedoucí funkce, které se ve zdravotnických organizacích a zařízeních v působnosti ministerstva zdravotnictví, okresních úřadů a obcí obsazují na základě výběrového řízení, podmínky jeho vyhlášení a průběh.

§ 55

Povinnosti pracovníků ve zdravotnictví

(1) Zdravotničtí pracovníci jsou povinni vykonávat zdravotnické povolání svědomitě, poctivě, s hlubokou lidským vztahem k občanům a s vědomím odpovědnosti ke společnosti.

(2) Každý zdravotnický pracovník je povinen zejména

- a) vykonávat své povolání v rozsahu a způsobem, pro něž zásady určuje ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s profesními organizacemi,³⁾
- b) převzít a řádně plnit i mimořádné zdravotnické úkoly uložené mu dočasně v důležitém obecném zájmu,
- c) poskytovat neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví a není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem, a zajistit mu podle potřeby další odbornou péči,
- d) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl v souvislosti s výkonem svého povolání, s výjimkou případů, kdy skutečnost sděluje

¹⁰⁾ Zákon ČNR č. 220/1991 Sb.

se souhlasem ošetřované osoby nebo kdy byl této povinnosti zproštěn nadřízeným orgánem v důležitém státním zájmu; povinnost oznamovat určité skutečnosti, uložená zdravotnickým pracovníkům zvláštními předpisy, není tím dotčena.

(3) Povinnosti uvedené v odstavci 2 písm. c) a d) se vztahují i na zdravotnické pracovníky, kteří nevykonávají zdravotnické povolání.

(4) Ostatní pracovníci ve zdravotnictví jsou povinni kromě dalšího vzdělávání ve svém oboru osvojit si i zdravotnické znalosti v rozsahu potřebném pro výkon své práce.

§ 56

Péče okresních úřadů a obcí o zdravotnické pracovníky

Okresní úřady a obce mají usnadňovat zdravotnickým pracovníkům plnění jejich odpovědného poslání tím, že pro ně vytvářejí příznivé životní podmínky v místech výkonu jejich povolání; zejména jsou povinny pečovat o zajištění jejich vhodného ubytování.

Oddíl 2

Výchova, výuka a další vzdělávání

§ 57

(1) Odborné a pedagogické řízení, kontrola výchovy a vzdělávání na lékařských a farmaceutických fakultách přísluší ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, které přitom v otázkách výchovy a výuky těsně spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví.

(2) Ministerstvo zdravotnictví provádí odborné a pedagogické řízení zdravotnických škol a domovů mládeže zdravotnických škol a určuje jejich síť; u soukromých a církevních škol tak činí v dohodě s jejich zřizovateli. Inspekci na zdravotnických školách a v domovech mládeže zdravotnických škol provádí ministerstvo zdravotnictví svými školními inspektory.

§ 58

(1) Péče o další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví je důležitým úkolem všech vedoucích pracovníků ve zdravotnických zařízeních a orgánech.

(2) Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví řídí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

a ve spolupráci s profesními organizacemi³⁾ a dalšími profesními sdruženími. Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví upraví zvláštní zákon.

§ 59

Pro zabezpečení dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků může ministerstvo zdravotnictví zřizovat instituty, jejichž posláním je pedagogická, metodická a vědeckovýzkumná činnost a které podléhají akreditaci. Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví dále zajišťují zdravotnická zařízení akreditovaná k této činnosti.

§ 60

Výukovými základnami lékařských a farmaceutických fakult a ústavů pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků jsou vysoce kvalifikovaná pracoviště zdravotnických zařízení. Ministerstvo zdravotnictví určuje tato pracoviště, napomáhá jejich rozvoji a ustanovuje a odvolává jejich vedoucí pracovníky; taková pracoviště se označují jako kliniky. Jde-li o pracoviště sloužící výuce na lékařských a farmaceutických fakultách, postupuje ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

HLAVA PÁTÁ

MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE

§ 61

zrušen

§ 62

(1) Vyrábět, dovážet, distribuovat a používat při poskytování zdravotní péče lze jen ty druhy léčiv a prostředků zdravotnické techniky, které byly schváleny ministerstvem zdravotnictví, popřípadě orgánem jím pověřeným. Podmínky schvalování stanoví zvláštní zákon.

(2) Léčiva a prostředky zdravotnické techniky smějí být vyráběny, uchovávány a dopravovány za podmínek stanovených v lékopisu, technických normách a zvláštních předpisech.¹¹⁾

(3) Ministerstvo zdravotnictví, popřípadě orgán jím pověřený uděluje povolení

a) u léčiv a prostředků zdravotnické techniky s výjimkou přístrojové zdravotnické techniky k jejich

¹¹⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 284/1990 Sb., o správné výrobní praxi, řízení jakosti humánních léčiv a prostředků zdravotnické a obalové techniky.

Vyhláška č. 43/1987 Sb., o registraci hromadně vyráběných léčivých přípravků a úhradě nákladů s tím spojených.

výrobě, dovozu, distribuci nebo k použití při poskytování zdravotní péče,

- b) u přístrojové zdravotnické techniky pouze k jejímu použití při poskytování zdravotní péče. Uživatel přístrojové zdravotnické techniky je povinen pravidelně kontrolovat, zda jím používaná přístrojová zdravotnická technika splňuje podmínky, za nichž bylo povolení uděleno.

(4) Nejsou-li dodržovány podmínky, za nichž bylo povolení k činnostem uvedeným v odstavci 3 uděleno, je ministerstvo zdravotnictví, popřípadě orgán jím pověřený oprávněno povolení odejmout a činnost dočasně zastavit.

§ 63

(1) Výrobci, odběratelé výrobků z dovozu, zásobovací organizace a lékárny jsou povinni zajistit soustavnou kontrolu jakosti označení, složení, dávkování a úpravy léčiv a prostředků zdravotnické techniky podle předpisů vydaných k provedení tohoto zákona, popřípadě podle zvláštních předpisů.

(2) Vrcholnou odbornou kontrolu léčiv a některých prostředků zdravotnické techniky provádějí státní ústavy pro kontrolu léčiv, popřípadě jiné orgány pověřené k tomu ministerstvem zdravotnictví.

ČTVRTÁ ČÁST ÚKOLY VĚDY A VÝZKUMU V PÉČI O ZDRAVÍ LIDU

§ 64

Orgány ustavené k podpoře a koordinaci rozvoje vědy a technologií i pracovníci všech oborů vědecko-výzkumné činnosti jsou povinni plnit své úkoly v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy a přispívat ke zvyšování úrovně péče o zdraví. Tyto orgány jsou rovněž povinny dbát, aby se jejich činnost soustředovala především na řešení naléhavých problémů vyplývajících z rozboru zdravotního stavu obyvatelstva se zaměřením na prevenci a léčení společensky nejzávažnějších nemocí, na získávání poznatků o vlivu prostředí na organismus člověka, na rozvíjení tělesných a duševních schopností člověka a na prodlužování aktivního věku.

§ 65

Orgány ustavené k podpoře a koordinaci rozvoje vědy a technologií zajišťují účelné přidělování finančních prostředků z hlediska jejich přínosu pro zdravotnictví a sledují využívání vynaložených finančních prostředků.

§ 66

zrušen

§ 67

zrušen

PÁTÁ ČÁST ŘÍZENÍ PÉČE O ZDRAVÍ LIDU A ROZHODOVÁNÍ PŘI VÝKONU ZDRAVOTNÍ PÉČE

HLAVA PRVNÍ ŘÍZENÍ PÉČE O ZDRAVÍ LIDU

§ 68

Ústřední orgány

(1) Ministerstva a ostatní ústřední orgány jsou povinny uskutečňovat v oboru své působnosti opatření k upevnění a rozvíjení zdraví lidu podle první části tohoto zákona jako nedílnou součást řízení hospodářství a kultury.

(2) Ústřední orgány zejména

- a) stanoví jmenovitě úkoly v péči o zdraví lidu, rozhodují o opatřeních v péči o zdraví lidu, která vyžadují úpravu rozpočtu přesahující možnosti organizací jimi řízených, pravidelně projednávají zabezpečování této péče a vedou podřízené organizace k tomu, aby iniciativně činily opatření k vytváření a ochraně zdravých životních podmínek,
- b) kontrolují, jak organizace plní své povinnosti při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, a volají je k odpovědnosti pro neplnění úkolů v péči o zdraví lidu.

Ministerstvo zdravotnictví

§ 69

Ministerstvo zdravotnictví řeší v souladu s výsledky vědeckého poznání a s potřebami společnosti zásadní otázky zdravotnické politiky, stanoví koncepci a vytyčuje hlavní směry rozvoje zdravotnictví a dbá o jejich zabezpečování. Pečuje o rozvoj lékařské vědy a o výzkumnou činnost v oboru zdravotnictví; zabezpečuje pohotovost převádění výsledků vědy do praxe tak, aby zdravotní péče byla poskytována na nejvyšší dosažitelné úrovni.

§ 70

(1) K zabezpečení jednotného odborného vedení péče o zdraví lidu i zdravotnictví a k řešení otázek vyžadujících jednotné celostátní úpravy ministerstvo zdravotnictví zejména

- a) odborně řídí zdravotní výchovu obyvatelstva,

- b) odborně usměrňuje péči o zdraví lidu, zejména o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek ve všech odvětvích, a za tím účelem stanoví závazné zdravotnické požadavky, které mají ostatní ústřední orgány zabezpečovat při své řídicí činnosti,
- c) jednotně řídí zdravotnictví a za tím účelem vydává obecně závazné právní předpisy pro organizaci a výkon zdravotní péče a vykonává dozor nad úrovní této péče, přitom zajišťuje, aby vedoucí pracovníci se opírali o soustavné sledování a rozbor vývoje zdravotního stavu obyvatelstva i údajů a ukazatelů o zdravotní péči,
- d) řídí výchovu a výuku středních a nižších zdravotnických pracovníků, spolupracuje v otázkách výchovy a výuky lékařů a farmaceutů a řízení dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, s profesními organizacemi³⁾ a dalšími profesními sdruženími,
- e) vydává stanoviska k rozvoji územních celků, zadáním a projektům staveb rozhodujících investičních celků financovaných státním rozpočtem a staveb, u nichž si vydání stanoviska vyhradí, vydává stavebně technické směrnice pro posuzování zdravotnických zařízení,
- f) zabezpečuje jednotné řízení přípravy zdravotnictví k obraně státu,
- g) pečuje o zdravotnickou spolupráci s jinými státy.

(2) Ministerstvu zdravotnictví přísluší vrcholný odborný dozor nad zdravotní péčí v jiných odvětvích a jejich odborné vedení.

(3) Ministerstvu zdravotnictví pomáhají při plnění jeho úkolů vědeckovýzkumná a vývojová pracoviště, ústavy pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků a odborné poradní sbory.

§ 71

(1) K odbornému usměrňování péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek je ustanoven v ministerstvu zdravotnictví jako orgán hygienické služby hlavní hygienik České republiky, kterého na návrh ministra zdravotnictví jmenuje a odvolává vláda. Ministr zdravotnictví může jmenovat zástupce hlavního hygienika České republiky.

(2) Hlavnímu hygienikovi České republiky náleží

- a) vydávat obecně závazné směrnice k uskutečnění hygienických a epidemiologických zásad,
- b) spolupracovat s ústředními orgány i s občanskými

- sdrženími¹²⁾ na zajišťování jejich úkolů při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, vyžadovat na nich, aby v rámci své působnosti prováděly účinná opatření ke zvyšování hygienické úrovně odvětví, a dozírat, jak plní tyto své úkoly,
- c) podávat závazné posudky podle § 4; dávat souhlas k výrobě, dovozu a použití sér, očkovacích látek a biologických diagnostických přípravků,
- d) vykonávat nebo zajišťovat dozor v závodech a zařízeních, u nichž je to třeba s ohledem na jejich význam nebo způsob provozu, a dávat závazné pokyny k odstranění zjištěných závad v takových závodech,
- e) řídit, popřípadě provádět opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemocí z povolání, která mají být prováděna celostátně nebo na území několika krajů, a stanovit mimořádná opatření při epidemii,
- f) řídit a pokud je to třeba i provádět opatření ke zdravotnické ochraně státních hranic.

(3) Hlavní hygienik České republiky řídí v zásadních otázkách činnost nižších orgánů hygienické služby, kontroluje je, pomáhá jim při zajišťování odborné úrovně práce a dává jim příkazy a pokyny ve věcech celostátního dosahu.

§ 72

(1) K zajištění celostátního dozoru na opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a na jejich využití je zřízen v ministerstvu zdravotnictví Český inspektorát lázní a zříděl. Českému inspektorátu lázní a zříděl náleží zejména

- a) sledovat hydrologické, klimatické, geologické a vegetační poměry z hlediska potřeb rozvoje lázeňství a připravovat opatření potřebná k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
- b) vykonávat dozor na dodržování lázeňských statutů a opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
- c) provádět šetření a podávat návrhy nebo závazné posudky při prohlašování míst za lázeňská, při prohlašování přírodních zdrojů za léčivé, při vypracování lázeňských statutů, při určování ochranných pásem a jiných ochranných opatření, před schválením územních plánů, vydáním územních rozhodnutí a schválením projektů týkajících se lázeňského místa nebo ochranného pásma,
- d) připravovat vymezení ochranných pásem a stanovit nezbytná prozatímní opatření.

¹²⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 513/1991 Sb.

(2) Pracovníci Českého inspektorátu lázní a zřídél postupují při plnění svých úkolů v organizacích podléhajících vrchnímu dozoru státní báňské správy v úzké součinnosti s jejími orgány.

§ 73

zrušen

Orgány státní zdravotní správy Pravomoc orgánů státní zdravotní správy a jejich pracovníků

§ 74

(1) Pracovníci orgánů státní zdravotní správy jsou oprávněni za účelem zjišťování podkladů potřebných k zabezpečení výkonu státní správy na úseku zdravotnictví a při tvorbě státní zdravotní politiky v nezbytném rozsahu

- a) vstupovat do zdravotnických zařízení s vědomím vedoucího zdravotnického zařízení,
- b) vyžadovat od odborných pracovníků ve zdravotnictví potřebná sdělení, vyjádření a vysvětlení.

(2) Nahlížet do dokumentace o zdravotním stavu nemocného včetně pořizování výpisů nebo stejnopisů směřjí vybraní pracovníci orgánů státní zdravotní správy. Jejich výčet a další podmínky pro nakládání se získanými informacemi stanoví zvláštní předpis.

§ 75

(1) K odbornému usměrňování péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek působí jako orgány hygienické služby

- a) v okresech okresní hygienici, které jako svůj orgán ustanovuje do funkce a z funkce odvolává okresní úřad,
- b) v krajích krajsí hygienici (na území hlavního města Prahy hygienik hlavního města Prahy), které jako orgán státní správy zřizuje a ruší ministerstvo zdravotnictví.

(2) Krajského hygienika jmenuje a odvolává na návrh hlavního hygienika České republiky ministr zdravotnictví České republiky.

(3) Krajského hygienika přímo řídí hlavní hygienik České republiky.

(4) Okresnímu hygienikovi náleží

- a) spolupracovat s ostatními orgány a složkami okresních úřadů (úřadů měst, obvodních úřadů) a obecních úřadů a se složkami hospodářských

a kulturních organizací na jejich úkolech při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek a dozírat, jak jednotlivá odvětví a organizace plní v rámci své působnosti tyto úkoly,

- b) podávat závazné posudky podle § 4,
- c) řídit, provádět a zajišťovat hygienický dozor a dávat závazné pokyny k odstranění zjištěných závad, včetně zákazu určité činnosti a příkazu ke zničení zdravotně závadných potravin a jiných výrobků nebo k jejich použití pro jiné účely,
- d) řídit a pokud je to třeba i provádět a zajišťovat opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemocí z povolání a stanovit mimořádná opatření při epidemii,
- e) řídit a pokud je to třeba i provádět a zajišťovat opatření ke zdravotnické ochraně státních hranic.

(5) Krajský hygienik plní úkoly uvedené v odstavci 4 ve věcech přesahujících okresní význam nebo v případech, jejichž posouzení není možno zajistit v okrese. Úkoly uvedené v odstavci 4 může krajský hygienik (na území hlavního města Prahy hygienik hlavního města Prahy) plnit i pro území města, v němž má krajská hygienická stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy) sídlo, dohodnou-li se na tom zřizovatelé hygienických stanic působících na území tohoto města; v takovém případě se tyto hygienické stanice sloučí.

(6) Krajský hygienik řídí a kontroluje činnost okresních hygieniků, pomáhá jim při zajišťování odborné úrovně práce a dává jim příkazy a pokyny ve věcech krajského dosahu.

(7) Krajský hygienik je nadřízeným orgánem okresního úřadu ve věcech, ve kterých vykonává státní správu okresní hygienik.

(8) Krajský hygienik je odvolacím orgánem ve vztahu k rozhodnutím okresních úřadů o uložení pokuty za porušování právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek^{12a)} vydaným na základě podnětů okresních hygieniků.

§ 76

Zvláštní oprávnění orgánů a pracovníků

(1) Orgány hygienické služby a pracovníci Českého inspektorátu lázní a zřídél jsou oprávněni při plnění svých úkolů vstupovat do všech závodů, zařízení a objektů, odebírat v potřebném množství a rozsahu vzorky pro vyšetřování a požadovat potřebné doklady a údaje.

^{12a)} Zákon ČNR č. 36/1975 Sb., o pokutách za porušování právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje i na odborné pracovníky pověřené hlavním hygienikem České republiky výkonem oprávnění uvedených v § 71 odst. 2 písm. d) až f), na odborné pracovníky okresních hygienických stanic pověřené na návrh okresního hygienika okresními úřady a na odborné pracovníky krajských hygienických stanic, pověřené krajskými hygieniky výkonem oprávnění uvedených v § 75 odst. 4 písm. c) až e) a na obvodní lékaře, popřípadě i další lékaře, pokud plní úkoly uvedené v § 16 odst. 2.

HLAVA DRUHÁ ROZHODOVÁNÍ PŘI VÝKONU ZDRAVOTNÍ PÉČE

§ 77

(1) Lékaři nebo odborné komise zdravotnických zařízení, ustavené podle zvláštních předpisů, rozhodují v mezích zákona při výkonu zdravotní péče na základě posouzení zdravotního stavu o právech a povinnostech občanů týkajících se jejich zdraví.

(2) Má-li občan za to, že rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1 učiněné při výkonu zdravotní péče je nesprávné, může podat návrh na přezkoumání vedoucímu zdravotnického zařízení, který o něm rozhodne. Návrh na přezkoumání může podat též okresní správa sociálního zabezpečení. Nevyhoví-li vedoucí zdravotnického zařízení návrhu, předloží jej jako odvolání odvolacímu orgánu.

(3) O odvolání proti rozhodnutí nebo opatření vedoucího zdravotnického zařízení řízeného ministerstvem zdravotnictví rozhoduje toto ministerstvo, v ostatních případech okresní úřad (obvodní úřad, úřad města), v jehož obvodu se zdravotnické zařízení nachází.

(4) Návrh na přezkoumání podle odstavce 2 nebo 3 lze podat do 15 dnů, ve věcech dočasné pracovní neschopnosti do 3 dnů, ode dne, kdy rozhodnutí bylo občanu doručeno nebo opatření sděleno.

(5) Jinak se na rozhodování při výkonu zdravotní péče vztahují obecné předpisy o správním řízení.¹³⁾

(6) Pro posouzení případů, u nichž vznikly pochybnosti, zda byl při výkonu zdravotní péče dodržen správný postup, popřípadě, zda bylo ublíženo na zdraví, ustanovuje ministr zdravotnictví České republiky a ředitelé (vedoucí) fakultních a dalších vybraných nemocnic jako své poradní orgány znalecké komise. Vybrané nemocnice, postavení a činnost znaleckých komisí stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

ŠESTÁ ČÁST SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 78

(1) Náhradu nákladů a škod vzniklých plněním povinností v péči o zdraví lidu, zejména prováděním nařízených hygienických a protiepidemických opatření a opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů nebo odběrem vzorků k těmto účelům, popřípadě příspěvek ke krytí takových nákladů nebo škod poskytuje stát, jen pokud to stanoví předpisy vydané podle tohoto zákona nebo jiné předpisy.

(2) O náhradě škody vzniklé při poskytování zdravotní péče platí ustanovení občanského zákoníku; i když povinnost k náhradě škody nevznikla, může stát v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele poskytnout poškozenému příspěvek.

(3) Předpisy vydané k provedení tohoto zákona stanoví, kdy škoda na zdraví způsobená očkovaním nařízeným pro určité skupiny pracovníků vzhledem k povaze jejich pracovních úkolů se pokládá za pracovní úraz.

§ 79

(1) Úkoly stanovené k ochraně zdraví lidu jinými předpisy v souvislosti s ochranou jiných společenských zájmů jsou povinny orgány a organizace určené takovými předpisy plnit podle zásad tohoto zákona a v těsné vzájemné spolupráci s orgány a zařízeními v něm uvedenými. To se týká zejména ochrany zdraví podle předpisů pracovněprávních (především k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), předpisů o využití nerostného bohatství, o vodním hospodářství, o veterinární péči a o státní zemědělské, potravinářské a obchodní inspekci. Orgány stanovené v těchto předpisech a zdravotnické orgány spolu úzce spolupracují. Způsob této spolupráce se podrobně vymezuje dohodou zúčastněných ústředních orgánů.

(2) Předpisy upravující podrobněji úkoly uvedené v odstavci 1 a technické normy, pokud se dotýkají péče o zdraví lidu podle tohoto zákona, se vydávají v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

(3) Pokud při rozhodování o zájmech chráněných jinými předpisy řeší orgány podle nich zřízené také související otázky péče o zdraví lidu podle tohoto zákona, zejména zabezpečení zdravých životních podmínek, vydávají svá rozhodnutí v dohodě s orgány příslušnými podle tohoto zákona, popřípadě v souladu s jejich závazným posudkem. Tato zásada platí též,

¹³⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

jestliže orgány podle tohoto zákona při opatřeních v péči o zdraví lidu rozhodují zároveň o ochraně souvisejících zájmů podle jiných předpisů. K rozhodnutí je příslušný vždy orgán, do jehož působnosti spadá ochrana převažujícího zájmu.

(4) Orgány a organizace uvedené v tomto zákoně, pokud plní úkoly výroby, zásobování a výdeje léčiv a prostředků zdravotnické techniky pro účely veterinární péče, postupují podle zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem zemědělství České republiky a ve spolupráci s příslušnými orgány a zařízeními veterinární péče.

(5) Působnost ministerstva zemědělství České republiky podle zákona o veterinární péči,¹⁴⁾ zejména ve věcech tlumení nákaz a jiných hromadných onemocnění zvířat a při výrobě, dovozu a distribuci veterinárních biopreparátů, a působnost odborně způsobilých veterinárních pracovníků při zabezpečování zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu včetně prohlídky jatečných zvířat a masa je nedotčena.

§ 80

(1) Organizaci a výkon zdravotní péče v oboru ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky upravují příslušní ministři obdobně podle zásad tohoto zákona.

(2) Hygienickou a protiepidemickou službu v ozbrojených silách a bezpečnostních sborech a Sboru nápravné výchovy České republiky provádějí jejich příslušné orgány.

(3) Je-li třeba k zabezpečení péče o zdraví lidu opatření obecné povahy nebo jejich jednotného provádění, postupují orgány ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky v úzké součinnosti s orgány státní zdravotní správy. Jde-li o zamezení vzniku a šíření přenosných nemocí, učiní orgány ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky v oboru své působnosti nutná opatření v souladu s obecnými opatřeními nařízenými orgány hygienické služby.

(4) Součinnost orgánů ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, Sboru nápravné výchovy České republiky a orgánů státní zdravotní správy při provádění tohoto zákona upraví ministerstva zdravotnictví, vnitra a spravedlnosti České republiky a federální ministerstvo obrany.

(5) Organizaci a výkon zdravotní péče na železnicích upraví federální ministerstvo dopravy v dohodě s ministrem zdravotnictví.

(6) Zdravotní péče osobám ve výkonu trestu odnětí svobody a vazby je poskytována Zdravotnickou službou Sboru nápravné výchovy České republiky, v případě potřeby na základě uzavřených dohod i v jiných zdravotnických zařízeních.

§ 81 zrušen

§ 82

Předpisy vydané k provedení tohoto zákona upraví též otázky pohřebnictví.

§ 83

(1) Zrušují se

1. zákon č. 271/ 1949 Sb., o výrobě a distribuci léčiv,
2. zákon č. 170/1950 Sb., o zdravotnických povoláních,
3. zákon č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a léčebné péči, ve znění zákonného opatření č. 64/1955 Sb., zákona č. 17/1957 Sb. a zákona č. 78/1959 Sb.,
4. zákon č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči, ve znění zákona č. 18/1957 Sb.,
5. zákon č. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech,
6. vládní nařízení č. 24/1951 Sb., o lékařích,
7. vládní nařízení č. 25/1951 Sb., o dentistech,
8. vládní nařízení č. 77/1951 Sb., o středních zdravotnických pracovnících,
9. vládní nařízení č. 14/1952 Sb., o nižších zdravotnických pracovnících,
10. vládní nařízení č. 44/1952 Sb., o lékárnících,
11. vládní nařízení č. 51/1952 Sb., o poskytování preventivní a léčebné péče vojenským a válečným poškozcům a obětem války a fašistické persequce,
12. nařízení ministra zdravotnictví č. 37/1950 Sb., o zabezpečení výroby a dovozu hodnotných léčiv,
13. nařízení ministra zdravotnictví č. 5/1952 Sb., o dobrovolných dárcích krve,
14. nařízení ministra zdravotnictví č. 11/1953 Sb., o zdravotních obvodech,
15. nařízení ministra zdravotnictví č. 87/1953 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vody,

¹⁴⁾ Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění zákona č. 239/1991 Sb.

16. nařízení ministra zdravotnictví č. 24/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vzduchu,
17. nařízení ministra zdravotnictví č. 25/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně půdy,
18. nařízení ministra zdravotnictví č. 8/1955 Sb., o pohřebnictví,
19. nařízení ministra zdravotnictví č. 40/1955 Sb., o boji proti přenosným nemocem,
20. nařízení ministra zdravotnictví č. 42/1956 Sb., o hygienické ochraně práce.

(2) Zákonné opatření č. 23/1955 Sb., o jedech a látkách škodlivých zdraví, se zrušuje dnem, který stanoví vláda nařízením podle § 82.

§ 84

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1966.

Čl. II

zákona České národní rady č. 548/1991 Sb.

Do 31. prosince 1992 lze zdravotnická zařízení zřizovaná okresními úřady nebo obcemi zrušit pouze se souhlasem ministerstva zdravotnictví.

Zákon České národní rady č. 210/1990 Sb. nabyt účinnosti dnem 1. září 1990. Zákon České národní rady č. 425/1990 Sb. nabyt účinnosti dnem voleb do obecních zastupitelstev v roce 1990 (24. listopadu 1990); § 20 odst. 3 nabyt účinnosti dnem vyhlášení (24. října 1990). Zákon České národní rady č. 548/1991 Sb. nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1992, s výjimkou § 40, který nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1992.

Burešová v. r.

87

VYHLÁŠKA

ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

ze dne 6. února 1992

o školních družinách a školních klubech

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky stanoví podle § 13 písm. a) a m) zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, a § 45 odst. 2 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění zákona České národní rady č. 31/1984 Sb. a zákona České národní rady č. 390/1991 Sb.:

Zřizování a organizace školní družiny a školního klubu

§ 1

(1) Školní družina (dále jen „družina“) nebo školní klub (dále jen „klub“) slouží výchově, vzdělávání a rekreaci žáků jedné školy nebo několika škol.

(2) Podle místních podmínek mohou být zřízeny družina i klub současně nebo pouze jedno z těchto školských zařízení.

§ 2

(1) Družina se dělí na oddělení. Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků.

(2) Klub se dělí na skupiny, které se diferencují podle zaměření činnosti. Skupina se naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků.

(3) Družinu a klub zřízené jako součást školy řídí ředitel školy, jinak řídí družinu a klub jejich ředitel.

(4) Ředitel školy, jejíž součástí je družina nebo klub, a ředitel družiny a klubu zřízených jako právnic-

ké osoby (dále jen „ředitel“) určí počet oddělení v družině, počet a zaměření skupin v klubu a počet žáků v jednotlivých odděleních a skupinách, a to po projednání se zřizovatelem.

(5) Ředitel vydává vnitřní řád družiny a klubu a schvaluje program jejich činnosti, a to po projednání s ředitelem škol, kterým družina nebo klub slouží.

(6) Ředitel určí v družině a klubu, které jsou součástí školy, vedoucího vychovatele.

(7) Ředitel zřizuje jako svůj poradní orgán pedagogickou radu, jejímiž členy jsou pedagogičtí pracovníci družiny a klubu. Pokud jsou družina nebo klub součástí školy, v níž je zřízena pedagogická rada nebo obdobný poradní orgán ředitele, jsou pedagogičtí pracovníci družiny a klubu členy tohoto poradního orgánu ředitele.

§ 3

Provoz družiny a klubu

(1) Rozsah denního provozu družiny a klubu stanoví ředitel po projednání se zřizovatelem a obcí.

(2) Družina a klub jsou v provozu po celý školní rok; jejich provoz lze podle místních podmínek v období školních prázdnin přerušit.¹⁾

(3) V místech, kde je více družin a klubů, po dohodě se zřizovatelem a obcí určí školský úřad, která družina a klub zůstávají v období školních prázdnin v provozu.

§ 4

Zařazování žáků do družiny a klubu

(1) O zařazení žáka do družiny nebo klubu rozhoduje ředitel nebo obec.²⁾

(2) Do družiny nebo klubu sloužících žákům:

- a) základních škol nebo žákům víceletých gymnázií mohou být zařazeni žáci speciálních základních škol, zvláštních škol a speciálních víceletých gymnázií, pomocných škol,
- b) speciálních základních škol nebo žákům zvláštních škol nebo speciálních víceletých gymnázií mohou být zařazeni žáci základních škol a víceletých gymnázií.

(3) Do družiny mohou být zařazeni žáci druhého stupně základních škol, speciálních základních škol, zvláštních škol, víceletých gymnázií a speciálních víceletých gymnázií, pokud není zřízen klub a počet přihlášených žáků, kterým má družina sloužit, nedosáhl počtu žáků, které lze do družiny zařadit.

(4) Do klubu mohou být zařazeni žáci prvního stupně základní školy, speciální základní školy a zvláštní školy, jejichž věk odpovídá věku žáků druhého stupně těchto škol.

§ 5

Výchovně vzdělávací činnost družiny a klubu

(1) Družina a klub realizují výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňují žákům přípravu na vyučování.

(2) Družina a klub organizují podle odstavce 1 program činnosti tak, aby umožňoval žákům volbu mezi různými činnostmi družiny nebo klubu. Družina a klub mohou organizovat společné činnosti.

(3) Družina a klub mohou organizovat společnou činnost pro děti a rodiče, a to i o víkendech a školních prázdninách; podle potřeby mohou zajišťovat individuální nebo hromadnou výchovnou a osvětovou činnost pro rodiče a jinou veřejnost.

(4) Družina koordinuje svou činnost se školou tak, že umožňuje žákům účast na dalších formách zájmových aktivit organizovaných školou. Spolupracuje se zařízeními výchovného poradenství, s rodiči, sdruženími občanů a zájmovými organizacemi dětí a mládeže.

§ 6

Docházka do družiny a klubu

(1) Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo způsobu odchodu sdělí družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

(2) Do klubu se mohou přihlásit žáci k pravidelné docházce do vybraných činností podle svého zájmu.

¹⁾ § 5 vyhlášky ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 362/1991 Sb., o organizaci školního roku v základních školách, středních školách a speciálních školách.

²⁾ § 3 odst. 1 písm. e) a f) a § 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

Pro jejich docházku do klubu a omlouvání nepřítomnosti platí odstavec 1.

(3) Činností družiny a klubu se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny a klubu, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny a klubu stanovený pro oddělení nebo skupinu.

§ 7

Péče o bezpečnost žáků

(1) Za bezpečnost žáků v družině nebo v klubu odpovídají pedagogičtí pracovníci družiny nebo klubu, a to od příchodu žáka až do odchodu žáka z družiny nebo klubu. Příchod a odchod žáka je zaznamenán v docházkovém sešitě.

(2) Při přechodu žáků ze školy do družiny určí ředitel školy s přihlédnutím na náročnost zajištění bezpečnosti dětí pedagogického pracovníka, popřípadě dalšího pracovníka zajištěním dozoru nad žáky. Do klubu žáci docházejí samostatně.

(3) Při činnosti organizované mimo objekt družiny nebo klubu, popřípadě školy, odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jeden pedagogický pracovník. Ředitel může při vyšším počtu žáků nebo vyžaduje-li to náročnost zajištění dozoru nad žáky v prostředí, v němž se budou pohybovat, určit další pracovníky odpovídající za bezpečnost žáků.

(4) Při činnostech družiny nebo klubu sloužících žákům speciálních základních škol, zvláštních škol, speciálních osmiletých gymnázií a pomocných škol se počet žáků, za jejichž bezpečnost odpovídá jeden

pedagogický pracovník, rovná počtu žáků v příslušné třídě.³⁾

§ 8

Prostory družiny a klubu

Družina a klub využívají pro své činnosti vlastní prostory; pokud nemají vlastní prostory a

- a) slouží žákům školy, jejíž jsou součástí, určí ředitel vhodné prostory k její činnosti,
- b) slouží žákům více škol, dohodne ředitel s řediteli těchto škol využívání vhodných prostor.

§ 9

Dokumentace družiny a klubu

(1) V družině se vede tato dokumentace:

- a) zápisový lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) přehled výchovně vzdělávací práce,
- c) docházkový sešit.

(2) V klubu se vede tato dokumentace:

- a) zápisový lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) přehled práce zájmového útvaru,
- c) docházkový sešit.

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Vopěnka v. r.

³⁾ Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 39/1991 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

88**VYHLÁŠKA****Ministerstva financií Slovenskej republiky**

zo 6. februára 1992

**o zmene vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb.,
ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu
spôsobenú prevádzkou motorového vozidla**

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 29 zákona Slovenskej národnej rady č. 24/1991 Zb. o poistovníctve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 25/1992 Zb. ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa mení takto:

1. Úvodná veta znie:

„Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa

§ 29 zákona Slovenskej národnej rady č. 24/1991 Zb. o poistovníctve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 25/1992 Zb. ustanovuje:“.

2. V § 1 ods. 1 sa slová „Slovenská poisťovňa, štátny podnik“ nahradzujú slovami „Slovenská poisťovňa, akciová spoločnosť“.

3. V § 1 ods. 2 sa za slová „ako aj“ vkladajú slová „fyzická a“.

Čl. II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Dančo v. r.**89****SDĚLENÍ****federálního ministerstva zahraničních věcí**

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 5. listopadu 1990 byla v Londýně podepsána Smlouva mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a zisků z majetku.

Se Smlouvou vysloveno souhlas Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky ji ratifikoval.

Smlouva vstoupila v platnost na základě svého článku 27 odst. 1 dnem 20. prosince 1991.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

**SMLOUVA
MEZI
VLÁDOU ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY
A
VLÁDOU SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA
O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ V OBORU DANÍ Z PŘÍJMU
A ZISKŮ Z MAJETKU**

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky
a vláda Spojeného království Velké Británie a Severního
Irska

potvrzující své přání rozvíjet a upevňovat hospo-
dářskou spolupráci;

přejíce si uzavřít smlouvu o zamezení dvojího
zdanění v oboru daní z příjmu a zisků z majetku;

se dohodly takto:

Článek 1

Osoby, na které se smlouva vztahuje

Tato smlouva se vztahuje na osoby, které mají by-
dliště či sídlo v jednom nebo obou smluvních státech
(rezidenti).

Článek 2

Daně, na které se smlouva vztahuje

1. Daně, na které se smlouva vztahuje, jsou:

- a) ve Spojeném království Velké Británie a Severního
Irska:
 - (i) daň z příjmu;
 - (ii) daň společností; a
 - (iii) daň ze zisků z majetku;(dále nazývané „daň Spojeného království“);
- b) v České a Slovenské Federativní Republice:
 - (i) daně ze zisku;
 - (ii) daň ze mzdy;
 - (iii) daň z příjmů z literární a umělecké čin-
nosti;
 - (iv) daň zemědělská;
 - (v) daň z příjmů obyvatelstva; a
 - (vi) daň domovní;(dále nazývané „československá daň“).

2. Tato smlouva se rovněž vztahuje na daně stejné-
ho nebo podobného druhu, které budou vybírány
v některém smluvním státě po podpisu této smlouvy
vedle nebo místo daní smluvního státu uvedených
v odstavci 1 tohoto článku. Příslušné úřady smluvních
států si vzájemně sdělí podstatné změny, které budou
provedeny v jejich příslušných daňových zákonech.

**Článek 3
Všeobecné definice**

1. V této smlouvě, pokud souvislost nevyžaduje
odlišný výklad:

- (a) výraz „Spojené království“ označuje Velkou
Británii a Severní Irsko včetně každé oblasti
vně výsostných vod Spojeného království, kte-
rá v souladu s mezinárodním právem byla ne-
bo v budoucnu bude podle zákonů Spojeného
království, týkajících se kontinentálního šelfu,
označena jako území, na němž mohou být vy-
konávána práva Spojeného království, týkající
se mořského dna a podloží a jejich přírodních
zdrojů;
- (b) výraz „Československo“ označuje Českou
a Slovenskou Federativní Republiku;
- (c) výraz „státní příslušník“ označuje:
 - (i) ve vztahu ke Spojenému království, každé-
ho britského občana nebo britský subjekt,
který nemá občanství v jiné zemi nebo
na jiném území Commonwealthu za před-
pokladu, že má právo pobytu ve Spojeném
království; a každou právnickou osobu,
osobní společnost, sdružení osob nebo jin-
ného nositele práv zřízené podle práva
platného ve Spojeném království;
 - (ii) ve vztahu k Československu, každou fy-
zickou osobu, která je státním občanem
České a Slovenské Federativní Republiky
a každou právnickou osobu, osobní spo-
lečnost a sdružení osob, zřízené podle prá-
va platného v Československu;
- (d) výrazy „jeden smluvní stát“ a „druhý smluvní
stát“ označují podle případu Spojené králov-
ství nebo Československo;
- (e) výraz „osoba“ označuje fyzickou osobu, spo-
lečnost a všechna jiná sdružení osob, ale ne-
zahrnuje osobní společnost, která není práv-
nickou osobou;
- (f) výraz „společnost“ označuje právnické osoby
nebo nositele práv, považované pro účely zda-
nění za právnické osoby;
- (g) výrazy „podnik jednoho smluvního státu“
a „podnik druhého smluvního státu“ označují
podnik provozovaný rezidentem jednoho

smluvního státu nebo podnik provozovaný rezidentem druhého smluvního státu;

- (h) výraz „mezinárodní doprava“ označuje jakoukoli dopravu uskutečňovanou lodí nebo letadlem, která je provozována podnikem, jehož místo skutečného vedení je umístěno v jednom smluvním státě, pokud loď nebo letadlo nejsou provozovány jen mezi místy v druhém smluvním státě;
- (i) výraz „příslušný úřad“ označuje v případě Spojeného království komisaře daňového úřadu nebo jejich zmocněného zástupce a v případě Československa ministra financí České a Slovenské Federativní Republiky nebo jeho zmocněného zástupce.

2. Každý výraz, který není jinak definován, bude mít pro aplikaci této smlouvy smluvním státem význam, jež mu náleží podle práva tohoto státu, které upravuje daně, na něž se vztahuje tato smlouva, pokud souvislost nevyžaduje odlišný výklad.

Článek 4

Daňový domicil

1. Výraz „rezident jednoho smluvního státu“ označuje ve smyslu této smlouvy každou osobu, která je podle práva tohoto státu podrobena v tomto státě zdanění z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, místa vedení nebo jakéhokoli jiného podobného kritéria; tento výraz nezahrnuje fyzickou osobu, která je podrobena zdanění v tomto smluvním státě pouze z důvodů příjmu ze zdrojů v tomto státě umístěných.

2. Jestliže fyzická osoba je podle ustanovení odstavce 1 tohoto článku rezidentem v obou smluvních státech, bude její postavení určeno v souladu s následujícími zásadami:

- (a) předpokládá se, že tato osoba je rezidentem v tom smluvním státě, ve kterém má stálý byt. Jestliže má stálý byt v obou smluvních státech, předpokládá se, že je rezidentem v tom smluvním státě, ke kterému má užší osobní a hospodářské vztahy (středisko životních zájmů);
- (b) jestliže nemůže být určeno, ve kterém smluvním státě má tato osoba středisko svých životních zájmů nebo jestliže nemá stálý byt v žádném smluvním státě, předpokládá se, že je rezidentem v tom smluvním státě, ve kterém se obvykle zdržuje;
- (c) jestliže se tato osoba obvykle zdržuje v obou smluvních státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem v tom smluvním státě, jehož je státním občanem;
- (d) jestliže je tato osoba státním občanem obou smluvních států nebo žádného z nich, upraví příslušné úřady smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

3. Jestliže osoba jiná než osoba fyzická je podle ustanovení odstavce 1 tohoto článku rezidentem v obou smluvních státech, předpokládá se, že je rezidentem v tom státě, v němž se nachází místo jejího skutečného vedení.

Článek 5

Stálá provozovna

1. Výraz „stálá provozovna“ označuje ve smyslu této smlouvy trvalé zařízení pro podnikání, ve kterém podnik vykonává zcela nebo z části svoji činnost.

2. Výraz „stálá provozovna“ zahrnuje obzvláště:

- (a) místo vedení;
- (b) závod;
- (c) kancelář;
- (d) továrnu;
- (e) dílnu;
- (f) důl, naleziště ropy nebo plynu, lom nebo jiné místo, kde se těží přírodní zdroje;
- (g) zařízení nebo stavbu používanou k výzkumu nebo využití přírodních zdrojů;
- (h) staveniště nebo stavbu nebo montáž, které trvají déle než dvanáct měsíců.

3. Výraz „stálá provozovna“ nebude zahrnovat:

- (a) zařízení, které se využívá pouze k uskladnění, vystavení nebo dodání zboží patřícího podniku;
- (b) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem uskladnění, vystavení nebo dodání;
- (c) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem zpracování jiným podnikem;
- (d) trvalé zařízení pro podnikání, které se využívá pouze za účelem nákupu zboží nebo shromažďování informací pro podnik;
- (e) trvalé zařízení pro podnikání, které se udržuje pro podnik pouze za účelem reklamy, poskytování informací, vědeckých rešerší nebo podobných činností, které mají přípravný nebo pomocný charakter.

4. Jestliže bez ohledu na ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku, osoba - jiná než nezávislý zástupce, na kterého se vztahuje odstavec 5 tohoto článku - jedná ve smluvním státě na účet podniku a má plnou moc, která ji dovoluje uzavírat smlouvy jménem podniku, má se za to, že tento podnik má stálou provozovnu v tomto státě ve vztahu ke všem činnostem, které tato osoba provádí pro podnik, pokud činnost této osoby není omezena na činnosti uvedené v odstavci 3 tohoto

článku, které pokud by byly uskutečňovány v trvalém zařízení, by nezakládaly existenci stálé provozovny podle ustanovení tohoto odstavce.

5. Nemá se za to, že podnik jednoho smluvního státu má stálou provozovnu v druhém smluvním státě jenom proto, že tam vykonává svoji činnost prostřednictvím makléře, generálního komisionáře nebo jiného nezávislého zástupce, pokud tyto osoby jednají v rámci své řádné činnosti.

6. Skutečnost, že společnost, která je rezidentem v jednom smluvním státě, ovládá společnost nebo je ovládána společností, která je rezidentem v druhém smluvním státě nebo která tam vykonává svoji činnost (ať prostřednictvím stálé provozovny nebo jinak), nečiní sama o sobě z kterékoli této společnosti stálou provozovnu druhé společnosti.

Článek 6

Příjmy z nemovitého majetku

1. Příjem z nemovitého majetku může být zdaněn ve smluvním státě, ve kterém je takový majetek umístěn.

2. (a) Výraz „nemovitý majetek“ je s výhradou ustanovení pododstavce (b) tohoto odstavce definován ve shodě s právem smluvního státu, v němž je tento majetek umístěn.

(b) Výraz „nemovitý majetek“ zahrnuje v každém případě příslušenství nemovitého majetku, živý a mrtvý inventář užívaný v zemědělství a lesnictví, práva, pro která platí ustanovení občanského práva vztahující se na pozemky, právo požívání nemovitého majetku a práva na proměnlivé nebo pevné platy za těžení nebo za přivolení k těžení nerostných ložisek, pramenů a jiných přírodních zdrojů; lodě, čluny a letadla se nepovažují za nemovitý majetek.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku platí pro příjmy z přímého užívání, nájmu nebo každého jiného způsobu užívání nemovitého majetku.

4. Ustanovení odstavců 1 a 3 tohoto článku platí rovněž pro příjmy z nemovitého majetku podniku a pro příjmy z nemovitého majetku užívaného k výkonu svobodného povolání.

Článek 7

Zisky podniků

1. Zisky podniku jednoho smluvního státu budou zdaněny jen v tomto státě, pokud podnik nevykonává svoji činnost v druhém smluvním státě prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna. Jestliže podnik vykonává svoji činnost tímto způsobem, mohou být zisky podniku zdaněny v tomto druhém státě,

avšak pouze v takovém rozsahu, v jakém je lze přičítat této stálé provozovně.

2. Jestliže podnik jednoho smluvního státu vykonává svoji činnost v druhém smluvním státě prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, přisuzují se s výhradou ustanovení odstavce 3 tohoto článku v každém smluvním státě této stálé provozovně zisky, které by byla mohla docílit, kdyby byla jako samostatný podnik vykonávala stejné nebo obdobné činnosti za stejných nebo obdobných podmínek a byla zcela nezávislá ve styku s podnikem, jehož je stálou provozovnou.

3. Při výpočtu zisků stálé provozovny se povoluje odečíst náklady podniku, vynaložené na cíle sledované touto stálou provozovnou včetně výloh vedení a všeobecných správních výloh, ať vznikly ve státě, v němž je tato stálá provozovna umístěna, či jinde.

4. Jestliže je v některém smluvním státě obvyklé stanovit zisky, které mají být připočteny stálé provozovně, na základě rozdělení celkových zisků podniku, jeho různým částem, nevylučuje ustanovení odstavce 2 tohoto článku, aby tento smluvní stát stanovil zisky, jež mají být zdaněny, tímto obvyklým rozdělením; použitý způsob rozdělení zisků musí být však takový, aby výsledek byl v souladu se zásadami stanovenými v tomto článku.

5. Stálé provozovně se nepřičtou žádné zisky na základě skutečnosti, že pouze nakupovala zboží pro podnik.

6. Zisky, které se mají přičíst stálé provozovně, se pro účely předchozích odstavců stanoví každý rok stejným způsobem, pokud neexistují dostatečné důvody pro jiný postup.

7. Jestliže zisky zahrnují příjmy, o nichž se pojednává odděleně v jiných člancích této smlouvy, nebudou ustanovení oněch článků dotčena ustanoveními tohoto článku.

Článek 8

Lodní a letecká doprava

1. Zisky z provozování lodí nebo letadel v mezinárodní dopravě budou zdaněny jen ve smluvním státě, ve kterém je umístěno sídlo skutečného vedení podniku.

2. Jestliže sídlo skutečného vedení podniku námořní dopravy je na palubě lodi, považuje se za umístěné ve smluvním státě, ve kterém se nachází domovský přístav této lodi nebo není-li takový domovský přístav, ve smluvním státě, v němž je provozovatel lodi rezidentem.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku platí také pro zisky z účasti na poolu, společném provozu nebo mezinárodní provozní organizaci.

Článek 9 Sdružené podniky

Jestliže

- (a) se podnik jednoho smluvního státu podílí přímo nebo nepřímo na řízení, kontrole nebo majetku podniku druhého smluvního státu, nebo
- (b) tytéž osoby se přímo nebo nepřímo podílejí na řízení, kontrole nebo majetku podniku jednoho smluvního státu i podniku druhého smluvního státu,

a jestliže v těchto případech jsou oba podniky ve svých obchodních nebo finančních vztazích vázány podmínkami, které dohodly nebo jim byly uloženy a které se liší od podmínek, které by byly sjednány mezi podniky nezávislými, mohou být do zisků tohoto podniku včleněny a následkem toho zdaněny zisky, které bez těchto podmínek by byly docíleny jedním z podniků, které však vzhledem k těmto podmínkám docíleny být nemohly.

Článek 10 Dividendy

1. Dividendy vyplácené společností, která je rezidentem v jednom smluvním státě, osobě, která je rezidentem v druhém smluvním státě, mohou být zdaněny v tomto druhém smluvním státě.

2. Tyto dividendy však mohou být rovněž zdaněny ve smluvním státě, v němž je společnost, která je vyplácí, rezidentem, a to podle právních předpisů tohoto státu, avšak jestliže příjemce je skutečným vlastníkem dividend, daň takto stanovená nepřesáhne:

- (a) 5 % hrubé částky dividend, jestliže příjemce je společností, která spravuje nejméně 25 % podílů s hlasovacím právem na společnosti vyplácející dividendy;
- (b) 15 % hrubé částky dividend ve všech ostatních případech.

3. Výraz „dividendy“, použitý v tomto článku, označuje příjmy z akcií nebo jiných práv - s výjimkou pohledávek - s podílem na zisku, jakož i příjmy z práv na společnosti, které jsou podle daňových předpisů státu, v němž je společnost, která rozdílí zisk, rezidentem postaveny na roveň příjmů z akcií a rovněž zahrnuje veškeré jiné příjmy, které podle právních předpisů smluvního státu, jehož je rezidentem společnost, která provádí výplaty, jsou považovány za dividendy nebo rozdělený zisk společnosti.

4. Ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku se nepoužije, jestliže skutečný vlastník dividend, který je rezidentem v jednom smluvním státě, vykonává v druhém smluvním státě, v němž je rezidentem společnost vyplácející dividendy, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stále provozovny, která je tam umístěna, nebo nezávislé povolání prostřednictvím stá-

lé základny tam umístěné, a jestliže účast, pro kterou se dividendy vyplácejí, se skutečně váže k této stále provozovně nebo k této stále základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14 této smlouvy, podle toho, o jaký případ jde.

5. Jestliže společnost, která je rezidentem v jednom smluvním státě, dosahuje zisky nebo příjmy z druhého smluvního státu, nemůže tento druhý stát zdanit dividendy vyplácené společností, ledaže tyto dividendy jsou vypláceny rezidentu tohoto druhého smluvního státu nebo že účast, pro kterou se dividendy vyplácejí, skutečně patří ke stále provozovně, která je umístěna v tomto druhém státě, ani podrobit nerozdělené zisky společnosti dani z nerozdělených zisků, i když vyplácené dividendy nebo nerozdělené zisky pozůstávají zcela nebo zčásti ze zisků nebo z příjmů docílených v tomto druhém státě.

Článek 11 Úroky

1. Úroky mající zdroj v jednom smluvním státě, které pobírá rezident druhého smluvního státu, a který je jejich skutečným vlastníkem, budou zdaněny pouze v tomto druhém státě.

2. Výraz „úroky“, použitý v tomto článku, označuje příjmy z vládních cenných papírů, obligací nebo dluhopisů zajištěných i nezajištěných zástavním právem na nemovitosti nebo doložkou o účasti na zisku a z pohledávek jakéhokoli druhu, stejně jako všechny ostatní příjmy, mající charakter příjmů z půjček, podle daňového práva státu, ve kterém je zdroj příjmu.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se nepoužije, jestliže skutečný vlastník úroků, který je rezidentem v jednom smluvním státě, vykonává v druhém smluvním státě, ve kterém mají úroky zdroj, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stále provozovny, která je tam umístěna, nebo nezávislé povolání prostřednictvím stále základny tam umístěné a jestliže pohledávka, ze které jsou úroky placeny, se skutečně váže k této stále provozovně nebo k této stále základně. V takovém případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14, podle toho, o jaký případ jde.

4. Jestliže částka úroků přesahuje v důsledku zvláštních vztahů existujících mezi plátcem a skutečným vlastníkem úroků, nebo které jeden i druhý udržuje s třetí osobou, z jakéhokoli důvodu částku, kterou by byl smluvil plátec se skutečným vlastníkem, kdyby nebylo takových vztahů, použijí se ustanovení tohoto článku jen na tuto naposledy zmíněnou částku. Částka platů, která ji přesahuje, bude v tomto případě zdaněna podle právních předpisů každého smluvního státu s přihlédnutím k ostatním ustanovením této smlouvy.

Článek 12

Licenční poplatky

1. Licenční poplatky, mající zdroj v jednom smluvním státě, který pobírá rezident druhého smluvního státu, a který je jejich skutečným vlastníkem, budou zdaněny pouze v tomto druhém státě.

2. Licenční poplatky uvedené v pododstavci 3 (a), mohou být bez ohledu na ustanovení odstavce 1 tohoto článku, zdaněny také ve smluvním státě, ve kterém je jejich zdroj, a v souladu s právními předpisy tohoto státu, avšak je-li příjemce skutečným vlastníkem licenčních poplatků, částka daně takto stanovená nepřesáhne 10 % hrubé částky z licenčních poplatků.

3. Výraz „licenční poplatky“ použitý v tomto článku označuje platby jakéhokoli druhu obdržené jako náhrada za:

- (a) užití nebo za právo na užití patentu, ochranné známky, návrhu nebo modelu, plánu, tajného vzorce nebo výrobního postupu nebo za užití nebo za právo na užití průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení, nebo za informace, které se vztahují na zkušenosti nabyté v oblasti průmyslové, obchodní, technické, technologické nebo vědecké;
- (b) za užití nebo za právo na užití autorského práva k dílu literárnímu, uměleckému nebo vědeckému (včetně kinematografických filmů a filmů nebo nahrávek pro rozhlasové nebo televizní vysílání).

4. Ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku se nepoužijí, jestliže skutečný vlastník licenčních poplatků, který je rezidentem v jednom smluvním státě, vykonává v druhém smluvním státě, ve kterém mají licenční poplatky zdroj, průmyslovou nebo obchodní činnost prostřednictvím stálé provozovny, která je tam umístěna, nebo nezávislé povolání prostřednictvím stálé základny tam umístěné, a jestliže právo nebo majetek, které dávají vznik licenčním poplatkům, jsou s nimi skutečně spojeny. V tomto případě se použijí ustanovení článku 7 nebo článku 14, podle toho, o jaký případ jde.

5. Předpokládá se, že licenční poplatky mají zdroj ve smluvním státě, jestliže plátcem je tento stát sám, jeho správní útvar, místní orgán nebo rezident tohoto státu. Jestliže však plátce licenčních poplatků, ať je nebo není rezidentem v některém smluvním státě, má ve smluvním státě stálou provozovnu ve spojení s níž vznikla povinnost platit licenční poplatky, předpokládá se, že tyto licenční poplatky mají zdroj v tom smluvním státě, ve kterém je stálá provozovna umístěna.

6. Jestliže částka licenčních poplatků přesahuje v důsledku zvláštních vztahů existujících mezi plátcem a skutečným vlastníkem, nebo které jeden nebo druhý udržují s třetími osobami, z jakéhokoli důvodu část-

ku, kterou by byl smluvil plátce se skutečným vlastníkem, kdyby nebylo takových vztahů, použijí se ustanovení tohoto článku jen na tuto naposledy zmíněnou částku. Částka platů, která ji přesahuje, bude v tomto případě zdaněna podle právních předpisů každého smluvního státu s přihlédnutím k ostatním ustanovením této smlouvy.

Článek 13

Zisky ze zcizení majetku

1. Zisky ze zcizení nemovitého majetku, který je definován v odstavci 2 článku 6 této smlouvy, mohou být zdaněny ve smluvním státě, ve kterém je tento majetek umístěn.

2. Zisky ze zcizení movitého majetku, který je částí aktiv stálé provozovny, jež má podnik jednoho smluvního státu v druhém smluvním státě, nebo nemovitěho majetku, který patří ke stálé základně, kterou rezident jednoho smluvního státu má v druhém smluvním státě k výkonu nezávislého povolání, včetně takových zisků docílených ze zcizení takové stálé provozovny (samotné nebo spolu s celý podnikem) nebo takové stálé základny, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

3. Zisky ze zcizení lodí a letadel provozovaných v mezinárodní dopravě a movitého majetku, který slouží provozu těchto lodí a letadel, budou zdaněny jen ve smluvním státě, v němž je umístěno sídlo skutečného vedení podniku.

4. Zisky ze zcizení jiného majetku, než který je uveden v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku, mohou být zdaněny jen ve smluvním státě, v němž je zcizitel rezidentem.

Článek 14

Nezávislá povolání

1. Příjmy, které rezident jednoho smluvního státu pobírá ze svobodného povolání nebo jiné nezávislé činnosti podobného charakteru, budou zdaněny jen v tomto státě, pokud příjemce nemá obvykle k dispozici v druhém smluvním státě stálou základnu k výkonu své činnosti. Jestliže má k dispozici takovou stálou základnu, mohou být příjmy zdaněny v druhém smluvním státě, avšak pouze v rozsahu, v jakém je lze přičítat této stálé základně.

2. Výraz „svobodné povolání“ zahrnuje obzvláště nezávislé činnosti vědecké, literární, umělecké, vychovatelské nebo učitelské, jakož i samostatné činnosti lékařů, právníků, inženýrů, architektů, dentistů a účetních znalců.

Článek 15

Zaměstnání

1. Platy, mzdy a jiné podobné odměny, které rezi-

dent jednoho smluvního státu pobírá z důvodu placeného zaměstnání, mohou být s výhradou ustanovení článků 16, 18 a 19 této smlouvy zdaněny jen v tomto státě, pokud zaměstnání není vykonáváno v druhém smluvním státě. Je-li tam zaměstnání vykonáváno, mohou být odměny přijaté za ně zdaněny v tomto druhém státě.

2. Odměny, které rezident jednoho smluvního státu pobírá z důvodu zaměstnání vykonávaného v druhém smluvním státě, budou bez ohledu na ustanovení odstavce 1 tohoto článku zdaněny jen v prvně zmíněném státě, jestliže:

- (a) příjemce se zdržuje v druhém státě po jedno nebo více období, které nepřesáhnou v úhrnu 183 dny v daňovém roce; a
- (b) odměny jsou vypláceny zaměstnavatelem, nebo za zaměstnavatele, který není rezidentem v druhém státě; a
- (c) odměny nejdou k tíži stálé provozovně nebo stálé základně, které má zaměstnavatel v druhém státě.

3. Nehledě na předchozí ustanovení tohoto článku, mohou být odměny pobírané z důvodu zaměstnání vykonávaného na palubě lodi nebo letadla v mezinárodní dopravě zdaněny jen ve smluvním státě, ve kterém je osoba pobírající zisky z provozu lodi nebo letadla rezidentem.

Článek 16

Tantiémy

Tantiémy a jiné podobné odměny, jež rezident jednoho smluvního státu pobírá jako člen správní rady společnosti, která je rezidentem v druhém smluvním státě, mohou být zdaněny v tomto druhém státě.

Článek 17

Umělci a sportovci

1. Příjmy, které pobírají na veřejnosti vystupující umělci, jako divadelní, filmoví, rozhlasoví nebo televizní umělci a hudebníci a sportovci, mohou být bez ohledu na ustanovení článků 14 a 15 této smlouvy zdaněny ve smluvním státě, ve kterém jsou tyto činnosti vykonávány. Příjmy z takovýchto činností budou však vyjmuty ze zdanění v tomto státě, jestliže tyto činnosti jsou vykonávány na základě kulturní dohody nebo ujednání mezi smluvními státy.

2. Jestliže příjmy z činnosti, kterou osobně vykonává sportovec nebo umělec, neplynou tomuto umělci nebo sportovci samému, nýbrž jiné osobě, mohou být tyto příjmy bez ohledu na ustanovení článků 7, 14 a 15 této smlouvy zdaněny ve smluvním státě, ve kterém umělec nebo sportovec vykonává svoji činnost.

Článek 18

Penze

1. Penze a jiné podobné platy vyplácené z důvodu dřívějšího zaměstnání rezidentu některého smluvního státu a jiné annuity placené takovému rezidentu, budou s výhradou ustanovení článku 19 odstavec 2 této smlouvy zdaněny pouze v tomto státě.

2. Výraz „annuita“ znamená stanovenou částku placenou opakovaně ve stanovených lhůtách po dobu života nebo během určitého nebo zjistitelného časového období na základě závazku platit náhradou za odpovídající a plnou úhradu v penězích nebo penězi vyjádřitelnou.

Článek 19

Veřejné funkce

- 1. (a) Odměny, jiné než penze, vyplácené jedním smluvním státem nebo správním útvarem nebo místním orgánem tohoto státu fyzické osobě za služby prokazované tomuto státu nebo správnímu útvaru nebo místnímu orgánu, mohou být zdaněny pouze v tomto státě.
- (b) Takové odměny však budou zdaněny pouze v druhém smluvním státě, jestliže služby jsou prokazovány v tomto státě a fyzická osoba, která je rezidentem tohoto státu:
 - (i) je státním občanem tohoto státu, nebo
 - (ii) se nestala rezidentem v tomto státě jen z důvodu poskytování těchto služeb.
- 2. (a) Penze vyplácené některým smluvním státem, správním útvarem nebo místním orgánem tohoto státu buď přímo nebo z fondů, které zřídily, fyzické osobě za služby prokázané tomuto státu, správnímu útvaru nebo místnímu orgánu, mohou být zdaněny jen v tomto státě.
- (b) Takové penze však budou zdaněny pouze v druhém smluvním státě, jestliže fyzická osoba je rezidentem a státním občanem tohoto státu.

3. Ustanovení článků 15, 16 a 18 této smlouvy se použijí na odměny a penze za služby prokázané v souvislosti s průmyslovou nebo obchodní činností prováděnou některým smluvním státem, správním útvarem nebo místním orgánem tohoto státu.

Článek 20

Studenti

Platy, které student nebo praktikant, který je nebo byl bezprostředně před svým příjezdem do jednoho smluvního státu rezidentem v druhém smluvním státě a který se zdržuje v prvně zmíněném státě pouze

za účelem studia nebo výcviku, dostává na úhradu nákladů výživy, studia nebo výcviku, nebudou zdaněny v tomto prvně zmíněném státě za předpokladu, že takovéto platy jsou mu vypláceny ze zdrojů mimo tento stát.

Článek 21

Jiné příjmy

Příjmy osoby, která je rezidentem v jednom smluvním státě, ať mají zdroj kdekoliv, a jde-li o příjmy takového druhu nebo ze zdrojů, o nichž se nepojednává v předcházejících člancích této smlouvy, jiné než příjmy vyplácené ze svěřeného majetku nebo z majetku zemřelých osob v průběhu pozůstalostního řízení, budou zdaňovány pouze v tomto státě.

Článek 22

Zamezení dvojího zdanění

1. V souladu s ustanoveními právních předpisů Spojeného království, které upravují zápočet daně zaplacené mimo území Spojeného království na daň ve Spojeném království (kterých se nedotknou dále uvedené zásady):

- (a) bude československá daň, placená na základě čs. právních předpisů a v souladu s touto smlouvou, ať přímo nebo srážkou ze zisků, příjmů nebo zdanitelných výnosů ze zdrojů v Československu (s výjimkou v případě dividend daně zaplacené ze zisků, z nichž se vyplácí dividendy) započtena na daň Spojeného království připadající na tytéž zisky, příjmy nebo zdanitelné výnosy, z nichž byla vypočtena československá daň;
- (b) v případě dividend placených společnostmi, která je rezidentem v Československu, společnostmi, která je rezidentem ve Spojeném království a která kontroluje přímo či nepřímo nejméně 10 % podílů s hlasovacím právem na společnosti vyplácející dividendy, se bude zápočet (vedle československé daně, která může být započtena podle ustanovení pododstavce (a) tohoto odstavce), vztahovat na čs. daň zaplacenou společností ze zisků, z nichž se dividendy vyplácí.

2. V Československu bude dvojí zdanění zamezeno následovně:

- (a) jestliže osoba, která je rezidentem v Československu pobírá příjmy a zisky z majetku, které mohou být podle ustanovení této smlouvy zdaněny ve Spojeném království, vyjme Československo s výhradou ustanovení uvedených pod písmenem (b) tohoto odstavce, tyto příjmy nebo zisky z majetku ze zdanění, může však při výpočtu částky daně z ostatních příjmů a zisků z majetku této osoby použít sazbu daně, která by byla použita,

kdyby vyjmuté příjmy nebo zisky z majetku nebyly takto vyjmuty;

- (b) jestliže osoba, která je rezidentem v Československu, pobírá příjmy, které mohou být podle ustanovení článků 10, 12, 16 a 17 této smlouvy zdaněny ve Spojeném království, povolí Československo snížit částku československé daně vypočtené z příjmu této osoby o částku rovnající se dani zaplacené Spojenému království z tohoto příjmu. Částka, o kterou se daň sníží, však nepřesáhne takovou část československé daně vypočtené před jejím snížením, která poměrně připadá na příjmy, které mohou být zdaněny ve Spojeném království.

3. Pro účely odstavců 1 a 2 tohoto článku se bude mít za to, že příjmy a zisky z majetku vlastněné rezidentem jednoho smluvního státu, které mohou být zdaněny ve druhém smluvním státě v souladu s touto smlouvou, mají zdroj v tomto druhém smluvním státě.

4. Jestliže zisky, které podniku jednoho smluvního státu byly zdaněny v tomto státě, jsou rovněž zahrnuty do zisků podniku druhého státu a zisky takto zahrnuté jsou zisky, které by získal podnik druhého státu, kdyby vztahy mezi podniky byly takové, jako mezi podniky na sobě zcela nezávislými, bude s částkou zahrnutou do zisků obou podniků naloženo jako s příjmem ze zdroje ve druhém státě patřícímu podniku prvně zmíněného státu a úleva bude poskytnuta odpovídajícím způsobem podle ustanovení odstavce 1 nebo odstavce 2 tohoto článku.

Článek 23

Zásada rovného nakládání

1. Státní příslušníci jednoho smluvního státu nebudou podrobeni v druhém smluvním státě žádnému zdanění nebo povinnosti s ním spojeným, které jsou jiné nebo tíživější než zdanění a s ním spojené povinnosti, kterým jsou nebo budou moci být podrobeni státní příslušníci tohoto druhého státu, kteří jsou ve stejné situaci.

2. Zdanění stálé provozovny, kterou podnik jednoho smluvního státu má v druhém smluvním státě, nebude v tomto druhém státě nepříznivější než zdanění podniků tohoto druhého státu, které vykonávají tutéž činnost.

3. Pokud se nebudou aplikovat ustanovení článku 9, článku 11 odstavce 4 a článku 12 odstavce 6 této smlouvy, budou úroky, licenční poplatky a jiné výlohy placené podnikem jednoho smluvního státu osobě, která je rezidentem v druhém smluvním státě, odčitatelné pro účely stanovení zdanitelných zisků tohoto podniku za stejných podmínek, jako kdyby byly placeny osobě, která je rezidentem v prvně zmíněném státě.

4. Podniky jednoho smluvního státu, jejichž jmění je zcela nebo zčásti, přímo nebo nepřímo vlastněno ne-

bo kontrolováno osobou nebo osobami, které jsou rezidenty v druhém smluvním státě, nebudou podrobeny v prvně zmíněném státě žádnému zdanění nebo povinnostem s ním spojeným, které jsou jiné nebo tíživější než zdanění a s ním spojené povinnosti, kterým jsou nebo budou moci být podrobeny ostatní podobné podniky prvně zmíněného státu.

5. Žádné ustanovení v tomto článku nebude vykládáno jako závazek jednoho smluvního státu, aby přiznal fyzickým osobám, které nejsou rezidenty v tomto státě, jakékoliv osobní úlevy, slevy a snížení daně, které přiznává svým rezidentům.

Článek 24

Řešení případů cestou dohody

1. Jestliže se některá osoba domnívá, že opatření jednoho nebo obou smluvních států vedou nebo povedou u ní ke zdanění, které není v souladu s ustanovením této smlouvy, může nezávisle na opravných prostředcích, které poskytuje vnitrostátní právo těchto států, předložit svůj případ příslušnému úřadu smluvního státu, jehož je rezidentem.

2. Jestliže bude příslušný úřad považovat námitku za oprávněnou a nebude-li sám schopen najít uspokojivé řešení, bude se snažit, aby případ rozhodl dohodou s příslušným úřadem druhého smluvního státu tak, aby se vyloučilo zdanění, které není ve shodě s touto smlouvou.

3. Příslušné úřady smluvních států se budou snažit vyřešit dohodou obtíže nebo pochybnosti, které mohou vzniknout při výkladu nebo aplikaci této smlouvy.

4. Příslušné úřady smluvních států mohou vejít v přímý styk za účelem dosažení dohody ve smyslu předchozích odstavců.

Článek 25

Výměna informací

1. Příslušné úřady smluvních států si budou vyměňovat informace nutné pro aplikaci ustanovení této smlouvy nebo vnitrostátních právních předpisů smluvních států, které se vztahují na daně, jež jsou předmětem této smlouvy, pokud zdanění, které upravují, se řídí touto smlouvou. Takto sdělené informace budou považovány za tajné a nebudou sděleny žádným osobám jiným než osobám (včetně soudů a správních úřadů), které se zabývají vyměřováním a nebo vybíráním daní, na něž se vztahuje tato smlouva, vymáháním nebo trestním stíháním ve věci těchto daní nebo rozhodováním o opravných prostředcích. Tyto osoby nebo úřady použijí takovéto informace jen k těmto účelům. Mohou uplatnit tyto informace při veřejných soudních řízeních nebo v právních rozhodnutích.

2. Ustanovení odstavce 1 nebudou v žádném případě vykládána tak, že ukládají příslušným orgánům některého smluvního státu povinnost:

- (a) provést správní opatření, která by porušovala právní předpisy nebo správní praxi některého smluvního státu;
- (b) sdělit informace, které by nemohly být získány na základě právních předpisů nebo v normálním správním řízení tohoto nebo druhého státu;
- (c) sdělit informace, které by odhalily obchodní, průmyslové, hospodářské nebo výrobní tajemství nebo obchodní postup, nebo jejichž sdělení by bylo v rozporu s veřejným pořádkem.

Článek 26

Členové diplomatických nebo stálých misí a konzulárních úřadů

Žádná ustanovení této smlouvy se nedotýkají daňových výsad, které přísluší členům diplomatických nebo stálých misí a konzulárních úřadů podle obecných pravidel mezinárodního práva nebo na základě zvláštních dohod.

Článek 27

Nabytí platnosti

1. Smluvní státy si oznámí navzájem diplomatickou cestou, že byly splněny postupy požadované jejich právním řádem pro vstup této smlouvy v platnost. Tato smlouva vstoupí v platnost datem pozdějšího oznámení a bude se uplatňovat:

- (a) ve Spojeném království:
 - (i) pokud jde o daň z příjmu a daň ze zisků z majetku, na každý daňový rok začínající 6. dubna nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž smlouva vstoupí v platnost;
 - (ii) pokud jde o daň společností, na každý finanční rok začínající 1. dubna nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž smlouva vstoupí v platnost;
- (b) v Československu:
 - (i) pokud jde o daně vybírané srážkou u zdroje, na částky přiznané nebo vyplácené k 1. lednu nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž smlouva vstoupí v platnost;
 - (ii) pokud jde o ostatní daně z příjmu a daně z majetku, na daně ukládané za každý daňový rok začínající 1. ledna nebo později kalendářního roku následujícího po roce, v němž smlouva vstoupí v platnost.

2. Účinnost odstavce 3 článku 8 Dohody mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a vládou Československé republiky o leteckých službách mezi a nad územím příslušných států podepsané v Praze 15. ledna 1960, pokud se týká zdaňování přebytkových výdělků, bude ukončena dnem vstupu v platnost této smlouvy.

Článek 28

Výpověď

Tato smlouva zůstane v platnosti, dokud nebude vypovězena některým smluvním státem. Každý smluvní stát může smlouvu písemně vypovědět diplomatickou cestou nejméně šest měsíců před koncem každého kalendářního roku začínajícího po uplynutí pěti let od data vstupu v platnost této smlouvy. V tomto případě se smlouva přestane uplatňovat:

(a) ve Spojeném království:

- (i) pokud jde o daň z příjmu a daň ze zisků z majetku, na každý daňový rok začínající 6. dubna

nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž byla dána výpověď;

- (ii) pokud jde o daň společností, na každý finanční rok začínající 1. dubna nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž byla dána výpověď;

(b) v Československu:

- (i) pokud jde o daně vybírané srážkou u zdroje, na částky přiznané nebo vyplácené k 1. lednu nebo později v kalendářním roce následujícím po roce, v němž byla dána výpověď;
- (ii) pokud jde o ostatní daně z příjmu a daně z majetku, na daně ukládané za každý daňový rok počínající 1. ledna nebo později kalendářního roku následujícího po roce, v němž byla dána výpověď.

Na důkaz toho podepsaní, k tomu řádně zmocnění, podepsali tuto smlouvu.

Dáno ve dvojím vyhotovení v Londýně dne 5. listopadu 1990 v českém a anglickém jazyce, přičemž oba texty mají stejnou platnost.

Za vládu
České a Slovenské Federativní Republiky:
Václav Klaus v. r.

Za vládu
Spojeného království Velké Británie a Severního Irska:
Norman Lamont v. r.

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky

vydalo podľa § 5 ods. 2 a § 22 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku výnos zo dňa 30. januára 1992 o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu.

Výnosom sa vymedzuje rozsah oprávnení a povinností organizácií lesného hospodárstva pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu v prechodnom období do ich prevzatia vlastníckmi pri súčasnom zabezpečovaní všetkých funkcií lesa.

Výnos nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Bude publikovaný v Spravodajcovi Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky. Do výnosu možno nahliadnuť na Ministerstve lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.